

Aristophanis comici clarissimi Equites

<https://hdl.handle.net/1874/273591>

4

ARISTO PHANIS COMI.

CI CLARISSIMI EQUI-
TES. LAMBERTO HOR-
TENSIO MONTFORTIO

Interprete.

¶ VLTRA IECTI
Hermannus Borculous excudebat,
Anno 1561.
¶ Cum Gratia & Privilegio.

quae homines summi pariter, & infimi uulgo admirantur. Cuiusq; inter alios ambitio profitendi sapientiam ultra modum serueret, ipse autem dicere solebat, id unum scire se, quod nihil sciret. Mortis adeo pertimax contemptor, ut cicutan eo uultu, & quidem & πρῶσι, hauriret, quo unum soleret. Atq; haec res in caussa fuit, cur Apollinis Delphici oracula omnium mortalium sapientissimus iudicaretur. Erat natura taciturnior, id quod sapientiae argumentum est. Rogatus aliquando à quodam ut aliorum exemplo, in coena, aliquid è peccatoris sui narthecio in medium adferret, ad hunc modum respondisse dicitur: ἐν οἷς μεν ἔγω δ' ἐνός, οὐχ ὁ μὲν καί ποός. Ἐν οἷς ὁ μὲν καί ποός, ἐγὼ δ' ἐνός id est, in quibus ego polleo, ea non sunt huius loci atq; temporis: quae uero huius loci sunt atq; temporis, in his ego nihil polleo. Ducebat uir tantus esse indecorum lasciuis iocis philosophiam, & oratoriam maiestatem admiscere, & intempestiuè, ea illic proponere; quae rebus praesentibus minimè congruerent. Quod quidem perinde esset, ac si à ἐν τῆ φαρμάκῳ μάρτυρ. hoc est, in lenticula unguentum admisceres. Mensa enim cum Musis, Graiis, & Genio consecrata sit, ut tetricis, & imbecenioribus studijs possitis, & curis abiectis, animi sermonibus falsi, seu delicatoribus, quibusdam epulis ibi refectuntur, ita ab ea omnem tristitiam, & quicquid rugas gigneret, ac frontem corrugare possèt, procul illi abesse uoluerunt. Huc ne qua Ate usquam propè accederet, conuiuiarum numerum intra metas quasdam constrinxerunt, ne plures quàm nouem, aut pauciores tribus essent: sic enim posse fieri arbitrabantur, ut turba ac tumultui fenestra praeccluderetur. Hac animorum hilaritate iudicabant futurum, ut animi postea ad munera tum publica, tum priuata obeunda lubentiores redderentur. Iouem Xenium inuocabant, ut latum conuiuium esse uellet. Regem conuiuij talis sortiebantur, qui & Modiperator, & Mnemon fuit dictus. Ab hoc bibendi leges praescribentur, ne non disciplina, seu in angusta quadam Republica seruaretur. Puniebantur legibus conuiuilibus rei deprahensi. Et ut mensa omni ex parte religiosa esset, pocula, & poculorum genera diuersa diuersis Diuis consecrata stabant, quo inter potandum bono omine in orbem obambulantia Aten & Nemesisin procul inde facescere iuberent. Primus crater Sanitati sacer erat: Secundus Amori, ac Voluptati: Tertius Sono: sed quartus iniurie donatus fuit q; irritabiles tū ferè sint ad uim & certamina trarū sirociores spiritus. Elegatiores tamè aliā rationē poculorū esse uolebant. Primū Gratijs, Horis, & Libero patri dicabant: Secundū

Veneri,

Veneri, & Libero patri cōmune: Tertium Iniuriæ: quod quia largius erat, &
 meracius, ad iurgia pronius impellere posse uideretur. Zenodotus Græcus
 scriptor author est, à cœna meracum inferri solere. Calix erat spumans, quæ
 κέσσις ἀγαθὸς δαίμων dicebatur. Meminit huius Aristophanes comicus
 in Equitibus. μά δὲ ἀλλ' ἀποπτορ οἶνον ἀγαθὸς δαίμων, id est, non per
 Iouem, uerum boni genij merum. Ibidem alibi: ἔλατ' ἔτι τὸ δαίμων τοῦ
 πρᾶμιος. Trahe poculum dæmonis Prammij. Erat enim Prammium uinum in-
 ter cætera longè laudatissimum, ut apud Romanos olim Phalernum. Refertur
 & aliud adhuc poculorum ordo. A lotionē, qua cœnati utebantur, poculum
 ἀγαθὸς δαίμωνος, capax uehementer & amplum inferebatur. Huic primus
 habebatur honos, Rursus diuersus à superioribus, alius, sed ut apparet, tem-
 poribus diuersis. Crater primum in mensam illatus Ioui Olympio statueba-
 tur: secundus, Heroibus: tertius, Ioui Seruatori, Addūt postremi poculi caus-
 sam, quod ebrietatem & constringeret & discuteret. Quod enim ulterius
 progredereetur, id non hilaritatem, sed intemperantiam gigneret. Non ignoro
 præter hæc, etiam aliam gradationem poculorum à politis scriptoribus re-
 censerī. ut primum siti restringenda: secundum, uoluptati: tertium satietati:
 quartum ebrietati: quintum, insanie tribuerent, sed uetustiores ritus, & men-
 sarum ceremonias apud Græcos solum recenseo. Diodorus Siculus Bibliothecæ
 libro quinto refert, aliquando hunc morem in Græcia fuisse, ut in cœna
 meracum tantum apponeretur, à cœna uerò ferculis sublatis dilutum bene
 ommandi causâ, Ioui Seruatori. Barbaris quoq; sue solennes erant computa-
 tiones, multorum literis celebratæ. Apud Thracas, & Scytharum gentem im-
 moderatius se uino ingurgitare nulli dedecori dabatur, quemadmodum nec
 apud ueterem Germanorem gentem, noctes & dies perpotando continuare.
 At Scythicum hunc morem ut cum natura pugnantem, tum lex diuina prohi-
 bet, & ratio, quæ in sapientibus lucet, detestatur. Neq; uerò minus apud
 Persas, Celtiberos, & Carthaginenses bibendi insaniam laboratum fuit, Thra-
 ces ad eò uolentia diditi fuere, ut uestes suas in conuiujs uino perfunderent.
 Laudatiorem legem sanxerat apud Locros Zephyrios Zaleucus, ne quis salu-
 tis sue causâ præter medici consilium meracius biberet. Qui contra eam le-
 gem bibisset, capitale erat potori, Sed is ordo, quem dixi apud Græcos serua-
 batur. In orbem ita obambulabant phiale, ut par pari liberetur, id quod ipsi,
 ἴσος ἴσος, dicebant: hoc est, par pari. Ad hanc legem omnes conuiuæ teneban-

tar. Si quis huic parere recusasset, is altera tenebatur, ἢ ὠδὴ, ἢ ἄπιθι. aut bibe
aut abi: que inde in parcemiam abiit, de eo, qui cum tempore presenti, & loco
se accommodare nolit, ut ab hominum conuictu se subducatur. Ego autem pro
bemne, an uituperem has, in presenti non pronuntio. Certè Cicero eas adeo
non improbat, ut etiam uehementer probet lib. Thusc. qu. quinto. Ducebant
enim utile uehementer, omnes eadem bibendi uoluptate frui, ne sobrii in uino
lentorum uinolentiam inciderent, censores, castigatoresq; morū presentium
neu sobrii obseruarent, que inter pocula liberius, licentiusq; effunderentur:
& que uino inscribenda essent, tanquam non dicta, ea eliminarent, & calami
tatum in posterum multarum authores forent. Quam porro multis prater
equum ea nugandi libertas fraudi, imo exitio fuerit, exempla historiarum do
cent. Fuit interim ea Lex, ἢ πῖθι, ἢ ἄπιθι. multo tum equior, tum ciuilius il
la, quam Empedocli symposiarchus in conuiuio prescripsit: ut, aut biberet ad
prescriptum ἰσοπῖθι, aut uinum in caput eius effunderetur. Tradunt Empe
doclem eam Modiperatoris improbitatem tam indigne tulisse, ut postridie
utrunq; & inuitatorem, & Modiperatorem in concilio reos egerit, & dam
nari iusserit. Quid si uir ille quorundam nostratium legem, plusquam Scythi
cam audisset: aut bibe, aut cātharum potu plenum in caput impactum accipe?
Quam sententiam aduersus eiusmodi nomothetam ferri iussisset? quod amici
tie & beneuolentie symbolum in Diomedeam tyrannidem uertisset. Græci id
interim hac potandi effusiori licentia mihi spectasse unum uidentur, quoniam
uinū suapte natura propter calefaciendi uim, ingenij industriā excitat, ut in
conuiuialibus questionibus, que proponerentur, dissoluendis, industrij magis,
& atuti ores redderentur. Possum nil ego sobrius bibenti occurrunt mihi
quindecim poëta, inquit Martialis. Priusquam à poculis ad ludos conuiuiales
transeam, illud addere lubet, solenne fuisse ante singula pocula Diui alicuius,
aut Herois nomen presari. Arbitrabantur fausti ominis argumentum id esse,
& salubre futurum. Adhibebantur conuiuio & ludi quidam, non me hercle
Theatrales, nan morionum, non mercenariorum cytharædorum, non circula
torum forensium, aut prestigiatorum, quales uulgò hac tempestate in conuiu
iis induci uidemus. Stabat peluis, sine phiala aenea, quam cottabum, & latro
gen uocabant. In hanc, qui bibisset, reliquum uini, quod in fundo poculi super
erat, manu auersa inrorquebat. Obseruabatur tinnitus. Si collisio illa in pelui
clariorem sonum reddidisset, infœlix omen id rapiebatur, eum ab amica sua
adamarî.

sybolus amicitie

adamari. Sin obfcuriorem, obtufioremq; tinnitum adidiffet, contra infœlicem cuculum effe, resq; eius in amore parum fecundas. Quoniam hic ludus cottabifis appellabatur, Ariftophanes facetiffimus comicus hos conuiuas cottabifis ad hunc modum concertantes methycottabos uocat. Proferebatur lyra, cytharæ, ad quam carmen canebat fymposiarchus. Inde in orbem ea ita aberrabat, ut qui lyram recusaffet, hac ignominia notaretur, ut ad myrtum, quæ ei in manus tradebatur, cantilenam modularetur. Quæ res in iocum pro uerbialem poftea tracta fuit, ad myrtum canere. Cicc. lib. 1. Thuscularum quæftionum refert. Cum Græci summam eruditionem in neruorum uocumq; cantu fitam cenferent, Epaminundam fuo iudicio Græciæ principem, præclare fidibus ceciniffe memoriæ proditum fuiffe. Themiftoclem aliquot ante annis, cum in epulis recusaffet lyram, quæ in orbẽ obibat, habitum indoctiorem. Laudatius meherclè id certamen, & præclarius in epulis fuit, quàm eorum, qui nihil aliud, ab ouis ad mala ufq; quod aiunt, in menfis, quàm magnis poculis ficcandis inter fe decertant: unde ubi mens, & ratio iam deficere cœperit, ad rixas, & ad pugnas, poftremò ad cades concurratur, idq; Lapitharum exemplo, ut non ad amicitie fœdus, fed ad bellum conueniffe uideantur. Inde apud Græcos in menfam admittebatur, aut cytharæ, aut alius quifpiam qui fidibus fciret, fed non quiuis, at peritus aliquis Arion, à quo Deorum laudes quàm optimè hymnis decantebantur, aut illuftrium heroum res præclare celebrabantur: non uerò impure fabulæ. quibus caftæ difcumbentium aures feriarentur. Heroum res inquam, quod genus Hercules labores funt: Pirihoi, & Thefei memorabilia facinora: uirtutes item eorum, qui fæcra certamina uicerant, horum encomia, horum præconia fidibus ebuccinabant. Sic apud Vergilium in conuiuium Didonis cytharæ erinitus Iopas, perfonat aurata, docuit quæ maximus Atlas. Apud Homerum ad epulas Alcimoi regis Phæacum Phæmius & Demodocus partim laudes Deorum, partim eorum Ducum Græcorum fingulares uirtutes, qui Durateo equo inclufi ad lunæ filentium Troiam cœperant, cum admiratione conuiuarum fidibus canunt. Manauit inde adagium: Non eft laudandus, ne in cœna quidem, de homine improbo, & fcelefto, & indigno, qui laudetur. Harmonia Mufica fubmota, quæftiunculis Cylicijs, Aenis, Anemonijs, enigmatis uerecundis, & griphis uelitatio inftituebatur. Acuebantur his ingenia, delectabanturq; non minus. Quæftiones autẽ ille non exant tetricæ, non feueræ, non triftes è philofophiæ fonte petitæ, fed iucundæ, quæ nubilum

uibilium curarum expellerent. Etenim ut nepenthes Homericum ^{ἑπιπυλῶνα} ad op
pharmacum uino admixtum animum perturbationum, & negotiorum flucti
bus inquietatum, & curarum aestibus iactatū tranquillat, ita quæstiones sym
posiacæ decoræ locis, & temporibus, aptæ rebus, ac personis reficiunt inge
nia, efficiuntq; ut uini uis cerebrum ledat minus, memoriæq; confirmetur ma
gis. Suggestūt interdum nobis quedam, quæ in umbra delitescuntibus, non dico,
non occurrunt, sed ne inueniuntur quidem studentibus assequi. Iactantur ultro
citroq; sales, & facetæ orationes, lepida dicta, quibus gratia, quibus insunt ue
neres, quales in Rhetoricis oratori præcipiuntur. Gobriam scribit Xeno
phon Socraticus, apud Cyrum magnum Persarū Regem cenantem, cum alios
eius gentis ritus, tum in primis supra modum admiratum fuisse, quod inter se
facetæ falseq; introgarent, ac responderent. Nulla certè alia ex re, de falsitu
dine, & elegantia cuiusq; indolis, quàm ex facetæ dictis, melius coniectura duc
citur. Ad quam rem nusquam facilius, nusquam politius adfuescimus, quàm in
solatio lepidorum conuiuarū. Nihil pulchrius, aut honestius, nihil iucundius,
quàm hic unumqueng; decorum personæ suæ tueri. Quicquid decorum excedit,
in facetum pariter, & insulsum habetur. Ut in comœdijs, ita in mensa per
sonarum decora multum momenti ad tristes affectus soluendos urbano risu
adducunt. Habet speciem & simulacrum comœdiæ symposium, in quo per
omnes actus usq; ad plaudite, si quisq; suarum partium memor, agat, dicatq;
^{ἑστὸν τὸν} non minorem sibi consequitur laudem, nec minus percipit in eo
theatro uoluptatis, quàm in illa histriones. Neq; enim eadem hic obscuro lo
co natis, quæ summo permittuntur fari: alia congruūt gerentibus magistræ
tum, alia priuatis: doctis condonantur, quæ indoctis dantur uitio. Ineptè reli
giosus eam personam sumit quàm profanus. Iam ut in profanis hominibus,
ita & in religiosis sunt sui gradus, quorum meminisse cum in reliqua uita,
tum in conuiuijs non minima philosophiæ pars est. Poëta ex Heliconis sa
crario sua adducat: musicus è sua palestra: grammaticus quod grammatico
rum est, disserat: theologus de theologiæ mysterijs conferat, sed sobriè: nam
nimium illic philosophari de sacris, haud scio an sit probandum, certè reli
giose tales quæstiones tractandæ sunt, neq; uerò ubilibet. Ita indulgendum
urbanis disputationibus, ne extrachorum saltetur: aut camelus saltare inde
corè dicatur Ignorantione decori non minus hic, quàm in fabulis peccatur. Li
cinius Mathematicus Alabandenses reprehendere solebat, quod cum in ciui
lium

To. X. C. X. V.

Num rerum administratione essent prudentes, & apprime exercitati, in alijs
 uero inscientia decori peccarent turpiter. Idem nostrae etatis de quibusdam
 Alabandensibus rectè dici potest, qui omnia omnibus personis, locis, temporibus,
 occasionibus, rebus deniq; conuenire putant, eandem religionem in mensa,
 quam in aede sacra postulantes: par peccatum, qui hic in uelitaria disputa-
 tione labascat, & qui seria disputatione in suggestu in horrendum errorem
 incidat: omnia postremo ad unam, & eandem amussim exigentes. Stoicum ho-
 minum genus, qui omnia peccata ut equalia metiuntur, ex equo peccare, &
 qui hominem occiderit, & qui gallum obruncarit. Hoc nullum ineptius, nulu-
 lum importunius, nullum societati humane perniciosius. Neq; uerò isti solum
 sine discrimine hac ratione iudicant, sed etiam, si quid in ludicro, & eo quidem
 profano argumèto falsius per iocum sit dictum, censoria quasi uirga id trutin-
 nant, expendunt omnia trutina eadem, pronuntiant, damnant. Sed ad instituo-
 tum. Si Cato è Theatro discesserit, quod uultum floralium licenti e conueni-
 entem induere noluerit, quanto iustius morosophi hoc genus ex comœdia ex-
 eludendi sunt? Quæstiones conuiuiales tales esse debent, quasi symposiacæ Pla-
 tonis, quales Dipnosophistarum Athenæi, quales Macrobianæ, M. Varronis,
 aut conuiuiarum, apud D. Erasmus, non uerò, Philelphi, & Poggij, quas hic
 facetiis uocauit, cum rectius circulatorum, aut ganeorum scurrilitates eas in-
 scribere potuisset. Breuitas in quæstionibus commendatur, ut adsit elegantia,
 ut argute sint, quæq; paucis, quo facilius memoriæ mandentur, argumentis
 explicentur. Operosa prolixitas, & copia in reddendo, partim odiosa est,
 partim tempus eximit, quo minus in orbè percurrant uices. Varietas quæstio-
 num grata est, quod tedium leuet. Iam, quia in symposiacis nihil pertinaciter
 ad sanguinem usq; defenditur, sed est, quasi diatriba, omnium gentium con-
 sensu semper dimicationes ille liberæ fuere, ut nefas esset, & propem-
 dume scelus, grauer puniendum, illic dicta, multa cum libertate, euulgare. Iuris re-
 gula extat, qua impunitas in mensa dictorum condonatur. Ne quid dicam, lu-
 bricum lingue ad pœnam non trahendum Modestino, Pandectis lib. 48. tit. 4.
 ad legem Iuliam maiestatis. Manauit hinc mos, ut supra mensam sub sum-
 mo tabulato rosa, uel suspendatur, uel pingatur, cum inscriptione. Hic dicta
 in epulis foris non prostruntor. Rosa Veneri sacra est, & uenustas mensæ con-
 uenit, à qua nullum uenustatis genus abesse debet. Cõuiuorum hilaritati nihil
 in uitæ iucunditatis est, anteponendum. Membra ea reficit, refocillat uitales

B

humores,

humores, spiritus recreat, & mentem expergescit. Laxantur curæ, ut dixi,
& pascitur ingenium. Amicitiam facit, & retinet: non me herclicè illa inui-
tatio effusior poculorum, sed benignitas ad impartendum mensam commu-
nem, & collatio diuersarum rerum, tum autem illa animorum conglutinatio,
concentus, ac consensus. Varro copulat hic *Gratias cum Musis*, quamobrem
conuiuas desiderat, non tristes, non tetricos, non inamabiles, aut insulsos, sed
letos, lubentes, musicos, suauis, sed literatos. Arcendi procul sunt bilosi, irri-
tabiles, iracundi natura, quiq; per leui momento ad iram concitantur. Maxi-
mè ubi ad naturalem illum *atque bilis* calorem accesserit uinum. ubi oleum, ut
aiunt igni adiicitur. Ut *masticia* uita uenenum est, ita *hilaritas* in coenis, &
uinum uice antidoti est aduersus omnes curarum ætus. *Vino tantum Aescula-*
pius tribuit, ut numinibus id propè adæquarit. Quin illud addam, apud Græ-
cos conuiualem canticionem fuisse, *πέντε πίσι, τρία πίσι, ἄμα τῆς τῆς*. Apud
Romanos bibendi ratio his constabat legibus. Non labasse sermone: non leua-
tum uomitione: non altera corporis parte uacillasse: plurimum hausisse uno
potu: plurimum præterea addidisse alijs minoribus: optima fide non respi-
rasse in hauriendo, nec expuisse: nihil ad elidendum in pauimento: summum,
atq; postremum potum ex uino, reliquisse. Porro autem quantopere mentem
uinum excitet, testantur maximè poëta apud Latinos, cum alij, tum Ennius,
Horatius, & Martialis. Apud Græcos, Homerus, Alcaeus, & Aristophanes,
quos omnes nisi uino hilariores ad scribendum surrexisse auctores tradunt.
Omnes certè in quo quisq; genere, reliquos longo interuallo ita relinquunt,
ut difficilis sit eorum imitatio. Ut alios nunc omittam, quid Aristophane ele-
gatius? quid nitidius? quid magis atticum? Cum tot & tam illustres comici
diuersis ætatibus claruerint, ut Menander, Demophilus, Diphilus, Philemon,
Aristophanes, & alij nonnulli, unus Aristophanes tot sæculorum consensu, alijs
extinctis, ab interitu uindicatus fuit. Huius Equites, quartam ordine Co-
mædian tibi *Vir Nobilis Equiti Aurato* nuncupare consilium fuit. Quid
enim decorum magis est, quàm ut Equites ad equitem diuertant: & hospitio
excipiantur? Leporis omne genus reserta est: neq; uerò minus habet eruditio-
nis, quàm elegantie. Hanc Comædiam legendo, quibus & qualibus uiris com-
missa, Atheniensium Respub. è magna gloria paulatim dilapsa fuerit, cognosces:
ut sunt omnium rerum humanarum uices. Consimili ratione cogita, nostræ
urbis florem tum demum quoq; flacceffere cœpisse, ubi in homines id genus
incidisset.

Vale.

ARGV

ARGVMENTVM FABVLÆ

Equitum.

Oppressa per Tyrannidem Atheniensium Republ. à Cleone, qui è coriario Imperator factus erat, Demosthenes (non orator ille, sed Imperator exercitus) & Nicias collegæ, à quibus longa obsidione Pylus in rerum desperationē adducta fuerat, quibusq; abrogatum imperium Cleoni demandatum fuerat, inter se de impotenti hominis administratione queruntur. Consilium capiunt, quo hominis potentia iam vtcunq; confirmata, frangatur. Ad vltimum Allantopolam quendam, hoc est, intestinorum, & luca nicarum diuenditorem persuadendo huc inducunt, vt hominis dominatui se opponat, & Rempub. inuadat. Eam prouinciam vt lubentius capessat, ad id se adiutores fore promittunt, vnà cum mille equitibus. Cleon detecta horum coniuratione scuit, minatur exitium coniuratis. Deniq; magno certamine vtrinq; conuitia iaciuntur. Redit è concilio Allantopola, prouocatq; ad populum. Inde narrat se vicisse, & senatum in suam traxisse sententiam. Prodit Cleon, agit cum Allantopola ferociter conuitijs, prouocat ad populum, itur. Vterq; suam causam agit commemorando beneficia: Cleon serio, alter risu, ac iocis. Obtinet palmam in hac contentione Allantopola, ac reiecto Cleone, populum sibi conciliat, accipitq; annulum Cleoni detractum ab eo, vnà cum imperio. Vterq; sub hæc populi iussu suum profert oraculum, & interpretatur. Abrogatur imperium Cleoni, detracta corona, ac committitur Allantopolæ. Recensetur

hoc drama inter ea, quæ elegantè, & artificiose scripta sunt.

(..)

B 2

Eiusdem

¶ Eiusdem Argumenti Perioche carmine
Iambico trimetro.

Demosthenes, & Nicias tyrannidem
Frangant uti Cleonis arte conferunt
Consilia. quendam Allantopolam huc concitant,
Ut suscipiat negotium istud fortiter.
Seq; ad futuros auxilio, & Equites simul
Spondent. minatur exitium his dirum Cleon.
Allantopola narrat ut superauerit
Tyrannum, ob id magno impetu statim Cleon
Spoliatur annulo, alteri qui traditur.
Sub hac, uterq; exponit hic oraculum
Suum: hinc utring; delicatis ferculis
Certatur: unde Cleone redacto in ordinem,
Allantopole publicares committitur.
Cum insignibus gerenda prorsus omnibus.

SCOPVS POETAE.

SCopus poëtae hic est, vt Cleonem in ordinem redigat,
qui Athenis summam dignitatem obtinuerat, & qui-
dem hac arte. Athenienses Pylum auspicijs Nicig. & De-
mostrenis Imperatoris arcta obsidione cinxerant. Cum
hi diutius ad urbem in castris bellum traherent, quam populo
Atheniensi gratum esset, aut loci natura postularer, populus
egre eam rem ferre coepit. Postquam autem de ea ad populum
relatum fuit, Cleon quidam corarius exortus est, qui multitu-
dinem per se satis ringentem suis dictis asperauit magis, iacti-
tans se intra viginti dies hostes omnes Athenas captiuos ab-
ducturum, si belli negotium, abrogato Demostheni, & Niciae
imperio, sibi decerneretur. Traditur ei summum imperium,
promissum praestitit, miscens Rempub. impotenti dominatio-
ne. Hanc insolentiam poëta non ferens, Equites emisit. Sed cum
Cleonis personam nemo sustinere per metum auderet, pri-
mum formidine suppressit, postea ipse aperte eam docuit.

Demosthe

Demosthenes præfatur.

Tat calamitates, at at, ut dii pessimum hunc

A

^a Paphlagonem, ^b emptum mancipium nu-

perrime

Cum consilijs ipsis perimant radicibus.

Ex quo nam in ades hæc ^c perrupit, serox

Diris famulos non desijt domesticos

Vexare plagis. Ni. Pessimè sanè, unus hic

Et primus omnium Paphlagonum ipsis suis

^a Calumnijs. De. Miser, ut uales? & qui se habent

Se res tuæ. Ni. Infœliciter, quemadmodum

Et tu, tu, eq; res. De. Proinde huc huc ades,

Quò ad legem Olympi lugubrem ^e synauliam

Mœstis fleamus uocibus.

^f My my my my my my my my my my my my.

Et quidnam aliter lugebimus? nam cum minus

Nobis salutem querere detur ullam, at haud

Lacrymarier etiam licebit amplius?

Ni, Dic ergo, quæ tandem fuerit, tu dicito.

De. Imò mihi tu dic, ut nihil tecum quidem

Pugnem Ni. Per Apolliuem minime ego equidem tibi.

Quin dic tu animo bono, atq; libero: dein?

Dicam tibi ego. De. Ecquanam ratione tu mihi

Dicas, ea, quæ meum est loquiers Ni. Sed non mihi

Donatur ista, audentia.

Qui dixero ipsum ^g Euripidice potissimum

Tandem obsecro, & grauiter: De. Minime mihi, mihi

B 3

Verò

^a Paphlag. Cleonè vt populare seruum perstringit. Non quod Paphlagò genere quidem fuisse, sed quod peregrinus populari aura ad Rempub. euectus impotenter gubernaret. Hinc vt hospitem barbarum, ^a balbutie Paphlagonè uocat. $\pi\alpha\phi\lambda\acute{\alpha}\gamma\gamma\eta$ enim est balbutire, turbare, astuare.

^b Emptum. non enim Atheniensis patria erat, sed re: unus ad Rempub. venerat. Notat Atheniensem leuitatè, quos conuenerat magis credere sinceris ciuibus, & de Repub. optime meritis. Natura dicitur, familiaribus prius habendam fidem, domi natis, & educatis, quam mancipijs, ære paratis.

^c Perrupit ostendit eò vi impudenter Remp. arripuisse, ac tantum non inuasisse.

^d Calu, sed apud Græcos pulchra collisio uocum est, in $\beta\epsilon\lambda\lambda\acute{\alpha}\iota\varsigma$, consilijs, & $\delta\iota\alpha\beta\epsilon\lambda\lambda\acute{\alpha}\iota\varsigma$

$\lambda\acute{\alpha}\iota\varsigma$, calumnijs, & sycophantijs. Etenim Cleon aliorum ducum operas bellicas sycophãtando apud populũ, in se Atheniens. animos conuertebat.

^e Synauliam. quoties bini tibicines idem canunt. Olympus Musicus erat Marsyi discipulus, qui lugubrem Tibicini legem scripsit. Hic eam circa artem Musicam insecutus fuisse, repperit condolendi formam. Itaq; vt Olympus inuenit lugubrem harmoniam, ita nos casum Reipub. lugeamus. ^f My. formidantium uox esse apparet, a uerbo $\mu\acute{\upsilon}\sigma\omega$, quod sugere signat, & in naribus uocem reddere. Interpres dicit, lamentantis esse my. ^g Euripidi, vt ueritate, & calide.

ARISTOPHANIS

Verò minime, ne^a scandices mihi uendites

Ignauior, quin inueni potius fugam

Ab hero imperioso quam piam.

Ni.^b Dic, quin fugiamus continuo ad hostes, ita

Complexus hæc. De. At qui redeamus, inquam ego.

Ni. Simulac redierimus, addito nunc hic postea

^c Au^d. De. & d. Ni. Pulchrè hercule nimis.

Pudenda perinde ac si excories, edicto

Nunc otiose primum, age redeamus, id

Au^d, assuens plenum sub hæc succi. De. Proin

Redeamus hoc, redeamus, & ad hostes item

Iam transfugiamus. Ni. Non suauis, & bellum erat

De. Id per souem, interim male pelli huic auguror.

Mi Quidum: De. Quia^d pellis excoriorum fugis

Ceditq; pudendorum. Ni. Proinde se optimè

Nobis habent principia nunc presentia

Euntibus, aliquo ut ad simulacra deum alacres

Hinc confugiamus, & accidamus supplices.

De. Ecquale? simulacra: an deos existimas

Re uera? Ni. Ego equidem De. Quo rei signo, & nota

Vteris, & argumento item certo, quod sint dij?

Ni. Quia immeritò sum inimicus ipsemet dijs.

De Pulchrè quidem me^e promoues. Ni. Sed te deceb

Ratione alia perpendere id. proinde iam.

Placètne, spectatoribus me proloqui

Rem ipsam? Ni. Haud quidè petus, sed unū quidpiā hos

Oremus, uti significant dilucidè

Actoribus^f uultu ipso, & histrionibus,

& Metris^gne gaudent, atq; rebus interim.

De. Possẽ iam equidè dicere.^h herū habemus moribus

Agrestem, & iracundum, & baud morosum item

Minus,

^a Scandices. scandix, herba scanaria, inter olea, vilissima. Eutipidi obiectum fuit, quod herbam scanariam uendiderit, hoc est, scadicem, locatur in Euripidè, ut Iachanopolidis filium.

^b Dic, fingit se uelle illi persuadere, ut Athenis fugiant, & ad Lacedæmonios hostes transfugiant.

^c Au^d. Facetus iocus dum persuadet eõs positionē uerbi. $\mu\omicron\lambda\epsilon\omega$ enim seu $\mu\omicron\lambda\epsilon\omega$ significat ire, redire, curtere, & similia. Per compositionē uerò $\alpha\upsilon\tau\omicron$, ut $\alpha\upsilon\tau\omicron\mu\omicron\lambda\epsilon\omega$, trans fugere.

^d Pellis. ut cedit ea retro, ira trāsfugæ ad hostes deficiunt, abeuntq; retro.

^e Promoues. hoc est, persuades & coniectas,

^f Vultu. uultus enim est animi index.

^g Metris. poematibus, siue his, quæ a nobis dicuntur. Rebus poematibus nostris.

^h Herum habe. urbi nunc domum facit, cuius herum populum fingit, famulos uero, eos, qui a multitudi-
ne delinuntur ad inferendum communi Reipu.

Principes uero uidentur esse ministri, exactores, & quodammodo carnifices, ad exequendam populi tanquam iudicis sententiam,

E QVITES.

Minus, a fabarumq; belluonem maximum.
 qui leui de causa ad iram impellitur,
 nere, b Pycniten populum adeo, atq; seniculum
 Di. icilem, & eum c surdastrum etiam quam maxime.
 Hic cre coemit mancipium neomonia
 Sibi d superiore e Paphlagonem coriarium,
 Eumq; uersutissimum ipsum, nescio
 Quem sicophantem perditum.
 Qui cognitis, de quo loquor, huius moribus
 i Byriopaphlagon senis, domino occipit suo
 Subiectus s adularier, & assentariet,
 Palpariet, dare uerba callidissime
 Presegminibus mutilibus coriaceis
 Sunuatis, in hanc sententiamq; fatus est.
 h Simul diem unum iudicaueris, laua
 Primum popule, i sorbe, uora, suffarcina,
 Ientare, & haurito merum.
 Habe i triobolum. tibi cenam apponere
 Men' uis sub hac rapto potitus Paphlagon,
 Nostrum parauit quilibet hero quantulum,
 Id omne ei uelut suum largitus est
 Beneficium. modo cum subegissem, ut pinserem
 m placentulam, offamq; in n Pylo Laconicam.
 Hanc ipse surripuit mihi uersutissime,
 Sursum deorsum cursitans: & quam ipse ego
 Subegeram, atq; pinseram, pro ferculis
 Sibi apposuit structor, simul nos reppulit.

personae priuatae, atq; huiusmodi superbiam. i Sorbe huiusmodi stimulos, & faces
 solent assentatores uoluptati addictis Sardanapalis addere. l Triobol. iudicalem
 mercedem, nan iudicibus ea donabatur. m Placentu. parcentia, de his, qui sibi alie
 nae industriae laudem vindicant. Effertur ad huc modum moxam pinserit a me pistam.
 n Pylo. Allegoricis hystoriam obiter refert. Cum Demosthenes lentius bellum tra
 heret, & ad Pylum Laconicam urbem Sphacteriam occupasset, 30. captiuis miosis, iussit
 Atheniensibus proponi, quid fieri uellet, ibi Cleon promisit se intra viginti dies totum
 id bellum confectum datarum, si sibi decerneretur. Atq; ita omne ante nauata opera
 Demosthenis gloriam in se transfudit.

a Fabarum. iuridiciali, fabis enim uebantur in dices calculorum vice.
 b Pycniten. Pycnites iscus Athenis erat, quo populus in concionem conuocabatur, ut & Phyx.
 c Surdast. uocat populum quod cuius non crederent, sed se audire dissimularent.
 d Super hoc est, nuper admodum, ut ostendat Cleonem no iam olim ad Repub. uenisse. neomenns serui uendebantur, & exercituum duces suffragis creabantur.
 e Paphlag. coria. Cleonimus enim pater Cleonis officinam seruorum, qui corium coquerent, habuerat. Tenuitatem Cleonis notat, qui in fino loco ad fastigium Reipub. euectus fuerat.
 f Byriopaphla. Composita uoce comisuit genus cum arte, ut uirulentis infectetur.
 g Adularier. Summa omnium uerborum huc redit, quod multa blandimenta in specie decora dando populum deciperit, & suum totum fecerit.

h Simul. perpetue sunt allegorie, a publica Cleonis infuria, ad fictam

Nunc

Clonimus

ARISTOPHANIS

* **Flagel.** *Supo h'lw*

alluse per iocum, ad
Supo d' h'lw cori-
arium, enallage literæ,
dixisset, *μυρρινόν,*
myrtum, hac coronabās
tur duces exercitus: vt
sententia fuisset, nunc
myrtum gestans, arceat,
ac repellit muscas.

b *Cœnantis,* populi A-
theniensis, tanquā myr-
team coronam victoris
populi.

c *Sibyllif.* oracula de-
siderat, imaginatur ora-
cula, vel magnum quid-
dam sapit, vel etiam in-
sanit a natura *sibyllæ e-*
rythræ.

d *Manifesto,* arguit im-
pudentiam hominis,
quod ausit aperte men-
tiri.

e *Fecetitis mihi,* hoc est
ni mihi mercedem per-
solueritis: criminatur
hominis *avaritiam in-*
explebilem largitioni-
bus, tum autem & ty-
rannidem.

f *Excernimus,* excaca-
mus, egerimus, pro red-
dimus, comice.

g *Qualem,* viam ibi-
mus, vertemus, vt hanc
tyrannidem fugiamus.

h *Illam,* de qua fuerūt
initio colloquuti.

i *Quandoq.* Allusum
est ad paratiam. Longe regum manus, & aures. Perstringit Cleonis tyrannidem, &
immoderatam potentiam domi, forisq. Nam Pylum diximus a Demolihene impera-
tore, & Nicia collega, diutina obsidione in rerum de perationem adduxerat, Quibus
Cleon persuaso populo, successerat, Imperator e coriario, ac Pylo vrbe capta, alieno la-
bore partam gloriam in se transfudit. Multum valebat domi Cleon, multum, Pyli.

j *Chao.* Chaones Epiri populi sunt, in Thesprotis gens Barbara. Accommodauit eam
uocem Cleoni, quod hiaret, *χαίω,* hio. profcindit eum, quod cum sedeat po-
dicem habeat hiantem.

Nunc non finit ullum alium obsequi, & inferuire hero.

Verum ^a flagellum continet ^b cœnantis, &
Astans repellit rhetores.

Oracula canit: inde ^c sibylliffat senex.

Et cum hic uidet ipsum desipientem turpiter,

Excogitauit teehnam. etenim domesticos

Mendacio ^d manifesto agit impudens reos.

Deinde nos miserè flagellis cœdimur.

At Paphlagon serox famulos domesticos

Obambulando postulat, turbat, trahit,

Et muneribus corrumpit, isth.ec inquiring.

Hylam uidetis uerberibus uexarier

Per me: & nisi rei ^e feceritis mihi fidem,

Hodie mortemini. mi'eri autem nos damus.

Quod si minus, pedibus senis succumbimus,

^f Excernimusq; hic octuplum.

Nunc ergo amice sollicitè perpendere

Tempus monet nos, & meditarier, uiam

Quannam fiet nobis eundum, ad quemue? die.

& *Qualemue? Ni.* Nempe id optimum est, ^h illam o' bono

Vti redeamus. De. At nihil plane potest

Hoc Paphlagonone esse clam: ipse enim nil non uidet.

ⁱ *Quandoquidem* habet pedem alterum in Pylo, alterum

In concione simul tribunal tibijs

Diuaricatis occuparit tantum, ubi

In ^l Chaonibus extemplo podex est? ^m manus

Pariter in Aetolis, sed ipsa in Clopidis

Mens in ⁿsto

sa Manus, conuatur hominem extra ue fornicum, qui

EQUITES.

Mens infidet. Ni. Proin optimum est nos emori.
 Quin cogita ergo etiam atq; etiam, ut fortissimè,
 Velut uiros decet, & ratione qua, simul
 Moriamur. De. At quis quo modo fortissimè id
 Fieri potest? Ni. Haurire sanguinem, optimum
 Taurinum erit nobis: magis expetenda enim
 Themistoclis mors est. De. Minimè isthuc per Iouem.
 Verum^b boni genij merum. tunc forsitan
 Aliquid boni enim ac recti consuluerimus.
 Ni. Hem autem merum. de potu igitur cura est tibi?
 Quinam potes quid consulere rectè ebrius?
 De. Verè ò bone tu, nugaris, ut quàm maximè.
 Tun' ausus es meracum etiam conuitijs
 Ad recta mentis consilia proscindere?
 An inuenias usquam quid efficacius,
 Violentius, potentius,
 Quàm uinum? an haud uides, homines ubi largius
 Biberint, opulentos esse tum?
 Tunc exequuntur conficiuntq; negotia:
 Lites graues uincunt, agunt faeliciter,
 Iuuant amicos. quin foras ocysimè
 Vini^c choam effert huc mihi, ut mentem irrigem
 Et commodi quid proloquar.
 Ni. O me miserum, nobis tuo potu, obsecro,
 Tandem ecquid accerses? De. Bona, quin effert. ego
 Accumbam, adeò si me brier enim, tum omnia
 Hec consilijs minutulis, sententijs
 Breuibus, modicisq; implebo dictumculis.
 Ni. Faeliciter ego, quod furor hocce dum merum,
 Minus siem corruptus intus interin.
 De. Dic mihi Paphlagò quid agit? Ni. Vbi abliguriuerit
^d Lautas popelli uenditis res publicè,
 Easq; conditas, ebrius resupinus in
 Corio inuidus fertit. De. Meracum agetum mihi

semper totus cum sit in
 petendo, nihil prater
 rapinas meditetur. Iocè
 saltitudo est in voce
 Actolis, ab αἰτῆν, id
 est, petendo: tum autem
 & in Clopidis, urbanus
 risus, à κλόπη, furto
 quod arari fuerit depe-
 culator. Alioqui Clopi-
 da gens fuit tribus Le-
 ontidis. Allusit per ri-
 sum ad uerbū κλέπας
τῶ furor.

a Themistoclis. Cū spe-
 cie sacrificij, Leucophryi
 Artemidi taurū immo-
 laret, subiecta phiala
 cruorè excepit, quo hau-
 sto subito expirabat. In-
 terpres Græcus histo-
 riam explicat.

b Boni genij, vel bonæ
 fortunæ poculum erat,
 quod antiquitus sublata
 mensa, meracū in con-
 uuiū inferebatur: siue
 quod primū poculum
ἀγαθὸς δαίμων,
 hoc est, boni genij dice-
 retur.

c Choa, mensura conti-
 nebat octo cotylas, una-
 quæq; cotyla senis cya-
 this constat, qui uncia
 sextarij possunt dici, sex
 uncia sextariū efficiūt.
 Duodecim choæ conti-
 nent 36. pintas, ut nos
 dicimus, quæ ampho-
 ram faciebant.

d Lautas, quippe per
 furtū & malas artes ad
 Rempub. peruenerat,

Clopidi-
 gend

Choa
 Cotyla

Amphora

ARISTOPHANIS

a Infunde hoc est, cum sonitu funde, ut in poculo tinniat.

b Pramni, id est, mansueti, & lenis, vel a vite terra: Prānia, siue quod cor humanum mansuefaciat: siue quod diu perseueret, siue quod in Pramnio saxo nascatur, aut certe circa Thraciā. Pro boni genij nomine, dixit Prāniū genij, Pramniū vinā magni pretij fuit apud priuos. Ad dicit interpretēs Græcus, etiam dici posse, ab eo, quod qui biberit, stare loco neciat.

c O genie. probe potus interspirans ista loquitur.

d Age. Solus hic, cum a nemine prohibetur, immoderatus haurit, donec alter oracula effert.

e Hoc ora. E duobus alterum, quod famam non præuoceret.

f O oracul. miratur inter legendum oracula.

g Ecce au. accipe, tene.

h O Baci. Tres Bacides fuisse produuntur, vnus Atticus & vates, alter Locrēnsis, tertius Bæotus.

i Vius po. hoc multum bibit.

J Cannab. Eucrati indicat, & eam Reipub. administrationem quæ sub illo fuerat. Hic Stypax fuit dictus, quod canabeas vestes, ac styppeas venderet.

m Quiū. Calliam dicit eius phitriam, aut Lyciē, qui vulgo probare poles dicitur fuit.

Quam plurimū ^a infunde. Ni. Accipe quā libamina, & Boni genij libato scelix nomine.

Trabe, trabe, ^b Pramni genij istud nomine.

De. ^c O genie bone, non consilium hoc meum, at tuū est.

Ni. Dic, obsecrō, quid est: De. Faceffe hinc ocyus

Et Paphlagonis oracula ex penetralibus

Furtim huc foras, dum dormit effer interim.

Ni. Atq; hæc quidem sine genio bono: malē

Metuo, mihi ne genium malum accersam miser.

De. ^d Agē agē, meo ori iam admouebo nunc choam,

Pectusculum ut meum irrigem, simul boni

Quid eloquar. Ni. Ut pedit grauitate hic Paphlagon,

Stertitq; profundum, ut inscio eo ^e hoc oraculum

Sacrum abtulerim furtim, quod unum maxime, &

Custodiebat sedulo.

De. Pulchrē, o sapientissime. iam id huc profer, utē

Legam interim tu infundito, ut bibam, ocyus

Quid expedi. age inspiciam, quid in hoc tandem fiet.

^f O oracula. cedo huc ocyus mihi poculum.

Ni. ^g Ecce autem. at hoc quidnam loquitur oraculum?

De. Infunde aliam. Ni. In oraculis hoc queso inest,

Infunde aliā: De. ^h O Baci. Ni. Quid est: De. Da poculum

Huc ocyus. Ni. Na Bacis ⁱ usus poculis

Multis fuit. De. Scelestē Paphlagon, & hæc

Custodiebas iam olim adeo ista sedulo,

De te metuens ipso loquens oraculum.

Ni. Quid est: De. In hoc inest id unum maxime,

Quod infeliciter interit ipse. Ni. Quo modo?

De. Quicquid oraculum loquitur enim dilucide:

Qui publice primus rei occupauerit

Negotia, fore ut ^l cannabis sit uenditor.

Ni. Vnum mihi diuenditorem predicat

Quid inde, loquere. De. ^m Quiū secundus uenditor

Post hunc iterum. Ni. Diuenditores audio

Duos,

Stypax

phitriam

EQUITES.

Duos. & hunc quo est par modo afficiet? De. Nisi

Vt imperet, donec uir execrabilis

Alius magis, eo itemq; pestilentior

Succedat, & sub hac perit.

Nam sufficitur diuenditor corij in locum,

Nempe iste Paphlagon trifur,

Homo rapax, clamorosus, & uox cui fiet

^a Cyclobori. Ni. Onium diuenditorem, ut audio.

Proinde oportuit à corij isto confici

Diuenditore. De. Per Iouem.

Ni. Me miserum. igitur unde amplius diuenditor

^b Vnus fuerit solus. De. Superest etiamnum adhuc

Vnus celeberrimus artifex. Ni. Dic obsecro

Quis is est? De. Loquar? Ni. Næ per Iouem.

De. Allantopoles est. is isthunc proteret.

Ni. Allantopoles? ò pater Neptune, tam

Insigni opificij. age ubinam istum uirum

Potissimum inueniemus? De. Eum queramus hic.

De. Eccum ohuium ipsum. accedit hic, uelut ^c ad sacrum,

Spem præter oportune, in forum.

De. O ^d Allantopola beate ter quater, ades

Huc huc amicorum omnium, conscendito,

Et publicæ rei uisus, & nobis salus.

All. Quid est, quod aduocatis huc me? De. Huc huc ades,

Vt audias, quam sis beatus, quamq; tu

Supra modum agas feliciter. Ni. Age detrahe

^e Mensam ipsius hanc, atq; edoce eum simul deò

Oraculum, quo pacto habet se. ego interim

Ibo, atq; sciscitabor, ecquidnam rei

Paphlagon gerat male perditus.

De. Agedum prius tu onera ista humi deponito,

Et uascula, deinde bastare humum, & deos.

All. ^f En. nunc quid est rei? De. O beate, ò opulente uir.

O qui hodie cum sies nihil, cras maximus

^a Cycloborus. fluuius est prope Athenas, non semper fluens, sed hyeme tantum auctus imbribus. Asperam uocem habet duramq; ut amnis ille.

^b Vnus. Alludit facete ad posteriorem partem compositionis Græcæ.

^c *ἠὲ λῆς*, uēditor. Taxat Athenienses, qui circulatores, circumforaneos, homines illiteratos, & opifices manuariorum administrationi Reipub. præficerent.

^d Ad sacrum. Ad rem diuinam inquit interpretes dicebant, de his, quæ ex improviso fieret. Quoniam Allantopoles ex improviso consulentibus superuenit inexpectatus, tanquam ad sacrum, cum adesse dicit.

^e Allantopola. Lucanitarum farciminum, & intestinorum venditor. Idem Agoracritus hic appellatur.

^f Mensam. venit in forum gestans scamnum, aut mensam coquinaria humeris, in qua reponit exponet farcimina sua agoracritus.

En. deponit mensam & lucanitas.

Allantopola
Agoracritus

ARISTOPHANIS

Faturus. *o* rebus manifeste in cæteris
 Atheniensem ducum foelicium
 Vnus. All. Quid *o* bone haud finis ablueri ista me
 Odiosus intestinatum autem, & uendere
 Farcimina, ac tomacula hæc ut rideas
 Etiam insuper? De. Ah fatue, que ais intestinat? quos
 Ventres? age huc huc respice, ordines uides,
 Coetum & populi frequentem? All. Etiam, uideo. De.

^a Archelas

Horum omnium ipse eris, foriq; & portuum,
 Et concionis, pro nihilo ipse curiam
 Pendes, duces exercitusq; proteres,
 Custodies, ac uincies, scortaberis
 Laute in Prytaneo. All. Quid, ego? De. Tu, at omnia
 Nondum uides exacte ea, quæ conscendito
 Mensam hanc, & insulas in orbem disitas,
 Sparsasq; contemplare oculis latissimè.

All. Video. De. Quid? tempora, ratesq; onerarias,
 Et mercibus graues? All. Equidem ego. De. Qui minus
 Supra modum ergo beatus es, foelixq; agis?
 Nunc præterea intorqueto dextrum in ^d Cariam
 Oculum, alterum uero dein Carthaginem.

All. Nimirum ero beatus, & foelix nimis
 Si obliquus ita ^e distorquer. De. Non, uerum ea
^f Venduntur abs te hæc omnia, nam ut oraculum
 Hoc prædicat, uir es quidem ter maximus.

All. Quæ dic mihi, quo pacto ego, qui farcimina
 Diuendo, uir fiam is. De. Vel ob hoc ipsum, uelut
 Dixi, fueris magnus, quia malus, & *o* foro es,
 Feroxq; animosusq;. All. Haud me ipsum iudico
 Equidem ualere magni aliquid posse. De. Miserum
 Me, dic quid est tandem, cui te pernegas
 Sufficere: uidere enim mihi, honesti conscius
 Alicuius esse ipsi tibi.

Númmam.

a Archelas, populi prin
 ceps, iustè sic uocabu
 lo, monstrat theatrum,
 & concionem eunum.

b Prytaneo. locus erat
 Athenis, ubi magistra
 tus cõsultabãt de Repu.
 Hic alebantur, qui publi
 cè bene meriti fuerant

de Repub. id quod sum
 mo honori erat, Teste
 Cicerone Oratore. Dixit
 set comi. us, quodidia
 nus victus in Prytaneo
 tibi prebebitur, idq; pro
 pter merita in Reipub
 licam. Nunc dixit

ἀνάγεις, hoc est,
ὑποπύεις, scortas
 beris, unde *Λακαστρία,*
 scortum.

c Insul. cycladas indi
 cat.

d Cariam. iocatur in id
 quod præsens illic vi
 det. Caria ad ortu, Car
 thago ad occasum sita
 est.

e Distor. oculis, ut si
 essem Strabus, qui di
 stortos oculos haberẽ.

f Vendunt. diceret, gu
 bernantur, & reguntur.
 g Foro. rursus notat
 Athenienses, quod eoru
 res gerantur, a perditif
 simis, & apud eos homi
 nes id genus maxime
 probeantur,

Præsentia.

*Caria
 Carthago*

E Q V I T E S .

Nūnam ex honestis es bonisq; All. Per deos
Minime, sed ex malis. De. Beatum me hercule
Sorte, quibus in rebus priores obtines
Partes? All. At o præclare^a didici haud^b musicam,

Nisi literas, & eas quidem malas, malè.

De. Atq; id tibi obsuit unicum potissimum

Quod mala, malè, namq; ciuitatis munera,

Reiq; publicæ ardua gubernacula

Haud amplius mandantur nunc uel Musico

Vel integris alicui fiet qui moribus,

Sed imperito, & abominando, sed rudi.

Quin reicere hæc noli, Dij que oraculis

Suis tibi addicunt, tibi traduntq; in manus.

All. Quo igitur modo tandem loquitur oraculum?

De. Bene per Deos, uariè & aperte anigmatum

Ambagibus quodammodo inuolutum ad hunc

Planè modum.

At simulac rostro Byrsæetus acer adunco

Sanguinis haustorem & fatuum diro ore draconem

Corripuit, tunc Papblagonum euanescit acerba

Sauities, addentq; decus dij^c Cæliopolis

Egregium, sed præcipue si uendere farre, &

Carnibus exta referta, atq; intestina subactis

Deserint.

All. Quinam ista queso pertinent ad me? id doce.

De. Byrsæetus est, nempe iste Papblagon. All. Quis est

Hic rostro adunco? De. Idem loquitur ferme, quia

Vncis rapit, fertq; manibus. All. Quidnam sibi

Autem draco uult? quorsumue spectat? De. Maxime id

Illustre, præclarumq; nam longus draco est,

Longumq; sarcimen, simul intestinum item.

Adhæc, & ipse draco, ipsum & intestinum item

Bibunt cruorem. proinde ait, quod hic draco

Byrsæetum uincet iam, & obteret, nihil

a Didici. Allusum ad parcemiam, pedibus ingredior, natate enim nõ didici. ostendit se maiorum rerum imperitum, sed in minoribus se exercitatum negotiis, idq; infelicitè.

b Musicam. nam qui vel Musices, vel cantandi esset imperitus, indolior habebatur.

c Cæliopolis, vetriculorum & intestinorum diuenditoribus.

Interpretatur Demosthenes oraculum.

ARISTOPHANIS

a Intricacq; Græce, *Χορδὸν*. Est enim chorda minutū ac prætenue intestinum, quod coqui plicare solēt. Perstringit rursum duces exercitus turbantes, & implicantes omnia, & Rempub. conficientes in errores & nexus. Quomadamodū, inquit, suffarcinas farina & carnibus intestina animalium, sic politica infarci ac misce.

b In te deniq;. Rursum profcindit Atheniens. quod eiusmodi habeat rectores Reipub.

c Coalemo. Dementie, quam hic deam fingit. Accinit hoc ex tragedia quapiam.

d Equites. Ex his enim constituitur chorus. Hi, ut author est Theopompus, Cleoni infestissimi erant.

e Personam. Mos erat similes personas fingere, ut is, qui perstringerentur, innotescerent. Ostendit enim hic comicus neminem Cleonis personam voluisse sustinere, quamobrem ipse minio & fece oblitus eam gessit.

f Me mise. Prodit Cleo detecta coniuratione, aut certe intuitus eos collectos, ignarus causæ, quatuobrem se collegere, quare eos coniuratos appellat.

g Chalcid. poc Aduersus Demosth. famulum ebibisse, & adhuc tenere

Coniuratis se territus fuerit modo.

All. Oracula me quidem facile in sententiam suam Rapiunt, mouentq;, at id uereor solummodo, ut Vnus populum possim bene ego moderarier.

De. Nimis id quàm opus facile. ista quæ nunc factitas Ea factita turba, intricacq; negotia

Queq;, & populum tibi uendica, tibi assere.

Sic uerbulis suauē ea culinarijs

Bene condiens. nam adsunt tibi demagogica

Reliqua omnia. uox foeda, es forensis, & malus,

In te omnia deniq; sunt ea, quæ desideres

Ad administrandam probè Rempublicam.

Et conueniunt oracula. tum autem & Pythicum.

Quin tu coronare, sacrificia Coalemo.

Expelle hominem, quod poteris. All. Auxilia mihi

Quæ tandem aderunt: nam diuites metuumt cum,

Et pauperes odere iuxta pestimè.

De. At sunt boni, fortesq; equites nobis uiri

Vel mille, qui istum odere, qui auxilium ferent

Tibi, & boni ciues, honestiq;, in super

Quicumq; spectatorum etiam audit optimus,

Et uua ego cum illis, ac deus aduocabitur.

Ac ne time: nondum reculit quis illius

e Personam, ut hunc & per metum nemo uelis

Referre, eorum qui arma scenica apparant,

Ne scilicet prodantur ij omnino: sed &

Prudens theatrum est, & candidum.

Ni. Me me miserum, exit Paphlagon ipseus foras.

Cle. Non per deos uos duodecim gaudebitis

Quod dudum multi hic in populum, & Rempublicam

Nefaria coniuratis. hoc quidnam facit?

Quid & Chalcidicum sibi uult scelestæ poculum?

Haud

poculum, unde sycophantiæ captat occasionem. Porro Chalcidenses in Eubœa Atheniensium sunt coloni, ut Chalcidenses Thracæ Eubœorum sunt. Parebant ea tempestate militæ Thraciæ regiones Atheniensib; inters quas erant & Chalcidenses. rogat unde

Coalemo

EQUITES.

hoc poculum Chalcidicum sint nacti, num dono ab ea gente acceperint, vt deficerent ab Atheniensibus: oportuna nominis occasione cepti, quod Chalcidenses tum defecissent sub Euclide principe. Vtebantur Chalcidenses poculis fictilibus.

Haud est profectò, haud est, quod amicos improbi

Vos Chalcidenses sollicitatis clanculum ad

Defectionem iam pereundum nunc erit

Vobis, moriendum, ó ter quater impurissimi.

De. Heus quid fugis non stas generose ac strenue

Allantopola: hanc rem caue prodas. uiri

^a Adeste equites, occasio presens adest.

Heus heus Simon, heus tu ^b Paneti, dexterum

In ^c cornu non conceditis propius uiri

Huc huc mouete, quin ^d repelle, uindica, &

Iterum redi: puluis coortus indicat

Ipsos propius incumbere. quin repelle, quin

Persequere, & eum uerte in fugam.

Cho. ^e Cade, cade, uersutum, & turbatorẽ hunc equestriũ

Pestilentem turmarum,

Et telonen, & Barathron, & rapina ^f gurgitem.

Rursus hunc & uersutum, & uersutum inquam, identidem hec enim

Dico. namq; sepe uno die hic uersutus extitit.

Quare cade, pelle, submoue, sectare, & turba eum.

Atq; misce, abominare, (nam & nos) tum clamoribus

Vrge eum. caue ne elabatur, nouit namq; is uias,

^h Eucrates per quas ad hordeum, & farinas hordei

Fugit olim recta, & fursura.

Cle. O senes ⁱ Heliaste, uos ^l Phratores trioboli,

Quos ego usq; pasco, qui equa iniquaq; exclamauerim

Ferte open, etq; adeste mi, qui à coniuuatis uerberer.

Cho. Nã priusquã ^m sortitus dicã es, Charybdis, publicã

Rem

cedem accipiebant. Triobolum semidrachma est, Helixi dicebantur, quia sub diuo ius dicebant, & in aprico. 1. Pratoras. Græci vocant, contrubernales, tribules, affines.

^m Sorti priusquam suffragiis creatus es magistratus, siue dictasti iudicium, actionem vel dicam. In causis capitalibus idem est, quod accusare. Sortiri dicam, sonat ad verbum, iudicium sortiri. Sorte diem cognoscendarum causarum capiebant.

^a Adeste. implorat equitum auxilium, cum Allantopola Agoracritus fugeret.

^b Panetius. hic a Comicis inducitur, vt equitum primi nominis, & Simon ambo magistri equitum.

^c Cornu. vt in acie fieri solet.

^d Repell. ad Allantopola fugientem.

^e Cade. Chorus constat ex equitibus, qui audito famulo imploranti illico adfunt, appellantq; Cleonem his nominibus, vt videantur illi indignari, siue vt cogant Cleonẽ Rempublicam labefactare, atq; euertere & uedigalia interuerrere.

^f Gurgitem. Charybdis, barathrum, gerges, hyperbolę sunt proverbiales, in edacem, bibacem, helluonem, & rapacem.

^g Uersutum. Numeri additione Græci rem quampiam amplificant.

^h Eucrates. hunc profecit, vt eiusmodi astutis doctum, quem alibi fursurum uenditorem nominat.

ⁱ Heliaste. Helixa maximus erat magistratus apud Athen. & celeberrimus, qui a magistratibus alebantur. ubi ius dixissent, triobolum mer-

Helixi

ARISTOPHANIS

a Sycophantæ. Vfus est
posita nomine, a quo sy-
cophantæ appellantur.
Quondam in magno
prelio apud Athen. ficus
erant, ac si quis de fureo
eorû reus fuisset actus,
acerbe multabatur. Pro-
inde ἀποσυκοῦζας di-
xit, ficus affligere, quod
verbû venuste atroxuit.
Delatos enim immerito,
muneribus corrup-
tus afflixit.

b Crudus. Metaphora
sumpta a ficubus ad ac-
cusatos iure vel iniuria
ciues.

e Subit. in animos irre-
pit dando blandimen-
ta, assentandoq.

d Senes. vt nos senes cal-
lide, & versipelliter al-
licit indices, ita conatur
etiam decipere.

e Modo hoc. si astutia,
si calliditate vicerit, ea-
dem etiam persuadebi-
tur, & in sententiam di-
uersam trahetur.

f Tenellus. erat har-
monia quædam in Ly-
ra, & pulsatiuncula, que
in victoria ædebat.
Proinde, Tenellus es,
pro, excellens musicus,
aut victor euaseris.

g Pyramus. placenta
erat, ex melle cocto, &
tritico, quæ præmium
dabatur ns, qui in mul-
tam vsq; lucem perui-
gilassent.

h Funes. ἱερὰ κάρτα
interpres exponit quæ
nauibus vsui sunt, vt
ligna, cera, pix, & id ge-
nus.

Rem uoras, & a sycophantare, atq; affligis subditos,
Quando eos uides obnoxios, si illorum b crudus, aut
Mollis, aut percoctus quispiam, seu non percoctus est.
Et uirum bonum sedatis moribus si noueris,
Aut inertem, aut otiosum, aut osecantem maxime,
Hunc simul dolo adduxisti ex Cherrhonoso, actum reum,
Atq; humi pede impresso fractum, scapulis crudeliter
Insuper retortis deuorasti item, ac circumspicis
Inter ipsos ciues, si quis stultior quidem sit, &
Innocentior, cui sint luculentæ opes, sed haud
Improbis, qui rem timet perterritus.

Cle. Huc simul uos uecum insumbite. propter uos ô uir
Vapulo inclementer, quod sententiam dicturus hanc
Essem. id apprimè iustum, atq; æquum, quod fortitudinis
Ergo, in hac Republica monumentum uestrum fiet.

Cho. Quàm est serox, superbus, quàm arrogans, incon-
stans, futillis,

Peruides, qualibus c subit technis assentator hic,
Qui d senes dolis nos decipit, atq; blandè allicit,
Si e modo hoc quidem peruicerit, hoc rursus mox humè
Corruet casus. huc sed si subinclinarit, serox
Cornibus dimicabit in genibus.

Cle. Hei mihi, ô Republica, & ô populares, à belluis
Quibus, & qualibus feris uenter mihi contunditur.

Cho. Etiam nunc uociferaris, qui diruere Republicam
Nihil desinas scelus?

All. Quin ego clamore te hoc primum equidem compela-
lam in fugam.

Cho. Imò si exuperes uoce strennuus, f tenellus es.
Si impudentia superes, fuerit noster g pyramus.

Cle. Hunc uirum equidem postulo reum, quem c trire-
mibus sero

Peloponnesiacis abtulisse h funes nauticos.
Ligna, picemq; & alia,

All. Per

Pyramus

EQUITES.

All. Per Iouem, & ego hunc, quod ubi nuper in^a Pryta a Prytan. Locus erat
 taneum improbus
 Ventre inani irruisset. pleno ac bene dissento exijt.
 De. Per Iouem, foras quidem^b arcana, uti panes extulit,
 Atq; carnes, item & piscem, quo Pericles dignus haud
 Indicatus fuit.
 Cle. Moriemini mox mox profecto.
 All. Occlamitauero tibi tum
 Cle. Contra eboabo te uicissim.
 All. Occlamitauero boando.
 Cle. Si publicam rem gesseris tu,
 Exercitum ductauerisq;
 Agam reum de plurimis te.
 All. Scapulas tuas, canem uelut tum
 Pulsabo non clementer.
 Cle. Fastu tuo isthoc exuam te.
 All. Dentes tibi incidam tuos.
 Cle. Inconniunter me obtuere.
 All. Tum & ego in foro autem sum educatus.
 Cle. Te differam, atq; differam, si
 Vel mutias semel quid.
 All. Tu si loquare, polluam te
 Multo fimo, atq; stercore.
 Cle. Fateor quidem furarier me,
 Nonne & quoq; tute amabo?
 All. Per^c Mercurium sane forenssem
 Et^f peiero inspectantibus
 Illis etiam arbitris quidem.
 Cle. Proinde aliena machinaris
 Technis dolisq; turpiter,
 Prodamiq; & Prytanensibus te,
^h Ventres sacratos qui Deum
 Nunquam decimatos occupes.
 Cho. Scelesti, & abominande,

Arhenis, ubi iudices &
 magistratus versabatur.
 Hic alebantur, qui de
 Repub. bene meriti fue
 rant, qui summunos
 ducebatur.
^b Arcana. Cleo puden
 da dixerat, hic addit pa
 nem, & carnem, quibus
 indignus erat Cleo. Hic
 honos victus quodia
 ni in Prytaneo ne Peri
 cli quidem habitus fuit,
 quippe Ostacismo eie
 cto, tum autem ex its,
 que Cereri sacrificaban
 tur, nihil licebat efferre,
 hic ventre cibo dissentu
 e prytaneo secum extu
 lerat.

e Inconniunter. spon
 deus in secunda sede.

d Fateor. iuro ea, quae
 furor, me non esse fu
 ratum.

e Mercu. in medio fo
 ro statua Mercurii fo
 rensis erecta erat.

f Peiero. ut cum me fu
 rari videant, etiam me
 non furatum iurem.

g Prytanesis. magistra
 tus erat, & gubernato
 res, quae stotes, annone
 praefecti. Mea nunc fu
 raris, quare te deferam.

h Ventres, qui non de
 deris de victimis dijs
 portiunculam. Et moris
 erat, ut coqui decimam
 partem omnium, quae
 sacrificabantur, Pryta
 nensibus darent. Dicere
 debuerat, qui facultates
 possides no decimatas.
 dixit, ventres, tanquam
 ad intestinorum vendi
 torem.

ARISTOPHANIS

^a Telonia. Telones erat
& vestigalia conduxerant.
Actiones. scripturæ.

^b Thynnos. Qui thynnos pisciculos capiunt,
& obseruant, reria intrantes,
in ædificiis saxo consistunt,
neq; a thynnis falluntur. Ad eum modum
et, qui urbem ingrediuntur,
& tributa, vestigaliaq; inferunt,
Cleonem latere non possunt. Obicit
Cleonem, quod pecuniam publicam alienet,
& in vinum priuatum conuertat.

^c Sutelam dolium. Coriarius fuerat
Cleon, ut Allantopolis, intestinum
vendidit. Allusum ad rationem
suendi corium.

^d Succisum. quod proprium
est coriariorum, qui si coria oblique
succidant, apparent crassiora.

^e Pergasis. Genus Athenis nomen.

^f Natab. nam extenso cerio,
in eo natatur, quod pedibus gestantium
non quadret.

^g Nempe. Hæc Allantopolis chorus loquitur.

Quociferator perditæ,

Ipsa tellus tua hæc

Cuncta dementia est

Plena, tum ditia

Plena^a telonia,

Actionesq; item,

Et forum, & iudices.

Qui (ô) tumultibus serox

Ceu luto imple publicam

Rem uniuersam nostram, & hic

Qui boatibus compleueris Athenas impudens

Turpe nostras, qui peruigili de scopulis arduis,

Vti^b Thynnos, tributa speculatione haud segniter

Seduloq; obserues.

Cle. Noui ego omnem hanc rem, unde consuta sit in me
iam modo

All. Tu profecto si haud scias^c Sutelam, ego ne unquam
quidem

Vel intestina, qui simul bouis dudum morbidi

Corium^d succisum reuenderes male uersipelliter

Rusticis, ut uideretur crassiusculum, ac prius^e

Quam diem uel unum gestaissent, fuerat

Maius id palmis quidem.

De. Per Iouem, & mihi quoq; hoc ipsum interim facie
scelus,

Vti ridiculus tum essem amicis, tum item contribulibus

Nimis. priusquam essem enim in^e Pergasis^f Natabam
in meis

Cothurnis infeliciter.

Cho. Nempe non indicas

Bas fronte ab ipsa,

Perditam horum inuere

Cundiam, sola quæ hos

Morstat rhetores.

Cui fisis

EQVITES.

• Cui sisus tu omnium primus emulges hospites
Diuites, atq; decerpis minime maturos quidem
Eorum fructus, at ^bHippodami ista contēplans lacrymis
Rigatur oculus.

Verum ^c alius tamen emerfit uir
Multo feedior, atq; scelestior
Te, (cur est, quod prorsus gaudeam,)
Qui tuam ferociam ^d retundet, & præsens adest,
Liquetq; hic enim è uasfricia subdola, ferocia,
Et ^e assentatione.

Quin ô, qui es ^f educatus, unde proueniunt uiri, qui
Sunt, edoce nunc, ut nihil dicit, quod educatus
Et ^g sobrie, & sanè fiet quis.

All. Quin nunc animos aduortite, ecqualis fiet (obse-
cro) iste

Ciuis. Cle. Nec adhuc me ^h permiseris? All. Non per Io-
uem, quia ipse

Quoq; sum improbus. sed nunc mihi printum omnium
ista tecum

Est pugna, uter dicet prior.

Cho. Quod si hanc minus tibi cesserit, quoniam quoq;
ex malis es,

Dic. Cle. Non iterum permiseris? All. Non per Iouem
profecto,

Cle. Ita per Iouem. All. Non per Deum equoreum. Cle.
Misero mihi ue,

Disrumpar. All. Atqui ego haud tibi permisero.

Cho. ⁱ Permitte per deos huic, ut disiliat.

Cle. Bequa fruitus re audes mihi cōtradicere impudēs tu?

All. Quia polleo dicendi facultate & ego, pariter atq;
Scitè excolendæ orationis strosulis uenustis.

Cle. ^l En dicere autem, sed melius tum, si negotium quod

^h Permisè. concedes, acquiesces, dicere.

ⁱ Permitte. Cum Cleon diceret, disrumpar, Allantopola respondente, non permit-
tam, subicit chorus, sine rumpatur. ^l En dicere. ridet Allantopolam, quod dixit
set, se eloquentia ualere, quasi dicat, intollerabile est te rhetorem esse.

a Cui sit. Ad Cleonem
vertit orationem.

b Hippodami. Hic in
Pyræo habitabat, ibiq;
domum habebat, quam
publicam esse uoluit, in
enimq; locum multitu-
dinem conduxit. Qua-
propter ab Atheniensib;
honus ei habitus fuit.
Virulenter itaq; dicit,
indignū eum esse, quod
publica bona interuer-
tat, & ab omnib; questū
faciat. Hic uero Hippo-
damus, meritis bene de
Repub. ista cum uideat,
fundit lacrymas, ac tri-
statur, quod Reimpub. is
exhauriat.

b Alius. hic Allanto-
pola.

d Retundet. hoc est, sir-
perabit te, tuam gloriā
obscurabit, & nominis
celebritate tibi prestabi-
ls haud procul adest.

e Assentatiōe. quod ad
gratiam popularem est
concionari. Nam Cleon
uidebatur apud Athe-
nienses clarus, ceber,
& egregiam tamam as-
sequurus, quod ad uolū-
ptatem, & gratiam con-
cionaretur.

f Educatus. particeps
huiusmodi nutrimenti,
unde duces, & principes
uiri fortes.

g Sobrie. continenter,
constāter, uolens Allan-
lam perstringere, osten-
dit ipsum quoq; corrup-
tis moribus esse prædi-
tum.

h Permisè. concedes,
acquiesces, dicere.

a. Quo cruda, urbanus iocus, ut ad coquum.

b. Sed tu probe, videor cognoscere causam, cur hic audacijs sis pgressus.

c. In nouū, inquilinum, qui enim contra hospitem dicunt, simpliciter perorant, ut qui non in ciues concionantur. Inquilini hospites quotannis duodecim drachmas soluere cogebantur. Vel ut Iseus scribit, Viri duodecim mulieres sex numerabant. Hanc penam qui non soluissent fideliter, adducebantur ad ciues, coniunctiq; venum ibant.

d. Nocte. Dicendi imperiti, & in patrocinando non exercitati, si de negotio informetur, quia naturalis eloquentia in illis desideratur, exercent se, agunt seorsim ac priuatim, lucubrant, & nocte aquam bibunt.

e. Bibisq; aq. magnis laboribus componis orationē. His omnibus vult ostendere inopia mentis & ingenij imbecillitatem. Quia noctu peruigilat, meditat, & excogitat, quæ erunt dicenda.

f. Amicos, ciues, & populares, strenuus facis ad amicos ledendos, infestandosq; in peregrinis, & hospitibus oppugnandis, sine neruis, & viribus.

g. Thynnenum, sacrum, in quo piscatores Neptuno thynnium immolabant spe vberioris capturæ. h. Niciam, hunc ostendit vnum fuisse ex ducibus, qui bene audiebāt Athenis ob virtutem, & artes militares. i. Lupos Miles. Labrax Milesius, in stolidum, & auidum dicebatur. A natura piscis Labracis, quem quidam lupum esse putant. Numeratur inter eos pisces, qui præda Lamaruq; viuunt. l. Metalla, aurum & argentum, ut Respublica vectigalia recipiat, m. Ventricul, crassum intestinum dicit, in quod con-

Tibi accidit, a quo cruda discernas, manu capeffus, Fors commodè id tractaueris.

b. Sed tu probe nosti, tibi quid uenisse, mihi uidetur Vsu, quod imperito aliquando cœtui.

Si iudicium pronunciaueris tenue c in nouum, quod

Bene hospitem, uulgesq; d nocte, dum loqueris tibi ipse

Inter uias, e bibisq; aquam, specimen das, f amicos

Mærore maximo interea afficiens.

Censes fatue, atq; amentie referte, ibi ualere

Summa eloquentia, atq; te esse disertum.

All. Quid tu bibisti autem, loquacitate tua improba qui

Rempublicam attonitam tacere iusseris, quam habemus

Nunc, unus, ut quàm maxime?

Cle. Ecquem mihi mortalium opposuisti? auidum heleluonem,

g Thynneia qui ubi calentia uorarit, meri hauserit

Viniq; dein choam, duces conuiciabor istos

Exercituum ad Pylum.

All. At ego b uis omasum atq; uentriculū rapide sultū

Postquam uorauit, iusculo epoto, male lotus hisce

Rhetoribus impuris laqueo gulam hercle strangulabo,

Et territabo h Niciam.

Cho. Cum diceres alia, probaris mihi, sed una haud

Res admodum placet, quod unus in sculum exorbebit.

Haud cum i lupos uoraueris Milesios, molestus

Turbabis amplius.

All. Quin ubi ederim pulpas, l metalla extemplo mihi parabo.

Cle. At ego irruens in consilium, id miscebo ui feroci.

All. Ut m Ventriculū, ego podicē miscebo tuū uicissim.

Cle. Ego

Hyndia sara

EQUITES.

jecta farina, & carne minutatim concisa, Lucanica sunt, Vt intestinorum venditor, me- *Lucanica*
mentit intestini.

Cle. Ego item foras pronum extraham te natibus, ac
propellam.

Cho. Et me quoq; per Neptunum, cum si traxeris, extra-
hes tu.

Cle. Palo alligabo te omnium solum. All. Atq; ego defe-
ram te

Vt timidum & ignauum h. minem.

Cle. Tergus tuum ligno quidem exo

Tendetur. All. Et ob furtum ego

Te Verberabo ^a thylacum.

Cle. ^b Clavisq; mox figere humi.

All. ^c Pericommata ex te conflauro.

Cle. Et palpebras ^d uellam tuas.

All. At ^e guttur excidam tuum.

De Nos per Iouem palum si in os

Huic fixerimus, uelut solent

Coqui facere, ac linguam dein

Illius exeruerimus,

Belle, atq; hiantis fortiter

Spebare licebit podicem

Num grandinosus ille

Sit, an minus.

Cho. Cetera sanè fuerant igne quidem

Caldiora, ipsa tum in

Ciuitate illa item

Inuerecundio-

Ra inuerecundis

Verba profecto, ^f nec erat res mala ita.

Iam irrue in hunc, atq; in omnem

Partem agita, nil facito

Exiguum. nam ^g medius

Ecce tenetur.

a Thylacum. Coquorū,
id est, cedam te, inquit,
vt e corpore tuo thyla-
cum faciam, hoc est, cu-
leum, siue manticam
gestandis oneribus pa-
ratam.

b Clavis. nam recens
corium humi exten-
dunt, rursusq; vi solis
contrahunt.

c Pericommata. sunt ea,
quæ coqui auferunt, &
circuncidunt. Estq; edu-
li genus pericomma.

d Uellam. manus inticit
in os, volens pilos euellere.
Coriariorum pro-
prium villos tergoris
euellere.

e Guttur. id quod co-
quorum est, in animan-
tibus facere,

f Nec erat res. delecta-
tur chorus, quod videat
Cleonem vituperari,
adeoq; superari a suis.

g Medius. tenetur de
eo, qui nulla ratione se-
se extricare possit.

ARISTOPHANIS

à Impetu. si in principi-
pio eum debellaueris,
franges hominem.

b Metere alienâ mes-
sem parcemia de eo, qui
alienis fruitur labori-
bus. id quod supra osten-
ditur factum a Cleone
fuisse, cum Demostheni
Imperatori abrogato
imperio ille successor
datus Pylum, ab eo in
omnium rerum despe-
rationem adductâ, pau-
cis diebus cepisset.

c Sptas. hæret in meta
phora, loquitur de capti-
uis, quos Lacedæmonis
mediteatur reddere.

d Vellus Cratini. Fuit
hic veteris Comœdiæ
scriptor, Aristophane
vetustior, quem poeta
nunc vt remulentum,
& commistore perstrin-
git. Fierem inquit Cra-
tini vellus, vt abs te cõ-
meierer.

e Morsini. Fuit hic Phi-
lochis poëtæ filius, ipse
frigidus tragicus poëta.
Est & alio medicus. De-
pracatur lectioe poë-
tæ huius, cuius poëma-
ta indigna sunt legi

f Splendida. quod mu-
neribus acceptis corru-
peretur, etiâ ab hostibz.

g Bibas bibas. Simonidæ
lyrici hoc hemistichium est.

h Iulij senæ. Notatur se-
nex hic, vt in masculam
venere pronus. Cum
enim senis sit eam tur-
pitudinē in iuuenibus
castigare, quâto scdus
id in senecta ætate. Ta-
lis apud Cratinum in-
troducitur.

i Forësis. Nam Iouis fo-
rens is statua erecta erat
in foro, & in curia.

Vbi autem in ipso impetu emolliueris cum probè,

Inuenies planè timidum: hominis mores enim

Oppidò noui & penitus.

All. Attamen postquam fuit, uita in omni hic eiusmodi,

Postea tamen uir esse fuit uisus, demetens

b Messem alienam: adeò etiam nunc eas spicas bonas,

Inde quas abduxit, illigatas stipiti, sibi

Siccat amens, uultq; reddere.

Cle. Nil metuo uos, quàm diu superest hoc Reipublicæ

Concilium, tum populus præsidens audire se

Disimulat.

Cho. Quàm impudenter agit iam ad nihil

Non, ut haud colorem mutet

Prorsus is suum etiam.

Cle. Si odio te haud persequerer, fierè uellus unum ego

Vel cratini, docererq; Morsini Tragœdiam.

Cho. O qui rebus in omnibus, atq; per

Omnia iam sedes in floribus

Hic, qui splendida munera donant,

O utinam, ut turpiter excogitasti, sic item

Eijcias frustra buccellasq;.

Vnus modularer tum suauiter. & bibas bibas in hoc

Delago malorum.

Ipsum Iulij puto senem, in Prytaneum indies

Qui quotidianum adeò uictum administrat publicè,

Qui gaudeat Pæona carmine, atq; Liberum ipsum

Patrem celebrare.

Cle. Haud impudentia superabitis, dum uixero, unquam.

Per equoreum deum, uel saxo nunquam adsum forensis

huius

Mgni Iouis uisceribus auxilio.

All. Et ego per hos pugnos quidam, quos plurimos tuli

olim

In plurimis, ab unguibus teneris, itemq; plagas

Graues

EQUITES.

Graves gladiolorum coqui, his superarier puto te,
Nisi^a educatus sim cibo frustra tenui ego tantus,
Ciboq; canino. Cle. Tun' scelestè cibo canum, perinde ut
Canis: proinde cum cibo pastus sies canino,

Qui praelio audes cum^b cynocephalo bone dimicare?
Atq; improbè oppedere mihi?

All. Quin per Iouem pueritiæ nonnullæ aliæ meæ sunt
Tectæ mihi artes, & doli & uersutiæ: coquos nam
Inquam, fesselli muscitans hæc libere tum ad illos.

Spectate pueri, non uidetis: uer nouum, ecce^c hirundo.
Illi uidere,^d ego interim autem sustuli ipse carnes.

Cho. Lepidam caruncellā, ut sapienter obtuitus in hac re
Tibi consulisti.^e Nam ante hirundines, quasi deuorares
Vrticam, eam furto tibi surripiebas.

All. Atq; hæc clam equidem faciebam. at illud quod si
aliquis eorum

Fortasse uidisset, sub ipsis statim pudendis
Tunc occulebam, & peierans omnes deos, negabam,
Ac strenuè abiurabam. ob id cum fortè rhetorum me
Hoc factitare quispiam uidisset, inquit, haud est,
Cur hic puer haud tutorem agat populi.

Cho. Euge, ut probè rem assequutus attigit uir ille.
Sed perspicue liquet, unde coniectauit id, quod ausus
Periurium furto fores copulare tu, cum haberet
Podex eas carnes tuas interim.

Cle. Ego huic tuæ ferocitati perditæ modum, atq;
Finem faciam. imò amborum, inquam, puto, tibi prode
nam

Nunc splendidus totus, subornatusq; magnus, altum
Terris temerè miscens mare. All. Atqui ego uiscera
ista ut

Contraxi ego acer, me prospero in fluctus maris pro
fundi

Vento abijciant, lugere te longum iubens acerbè.

a Educatus. prouerbia-
li figura, canis uiuens e
magdalia.

b Cynocephalo. Cleon
seipsum vocat cyno-
cephalum, ut terribilem.
& cane inuerecundio-
rem, rapaciorēq;.

c Hirundo. noua hiru-
do, quadrat in eos, qui
falsa spe quapiam in-
secta fallunt, ac nocent.

d Ego inte. dū inuen-
tur, facile est rapere car-
nes.

e Nam ante. hirundi-
num aduētum. vrticam
fingit allantopolam vo-
rantem, propter homi-
nis asperitatem, & indu-
striam in furando.

f Contraxi. metaphora
sunt sumptæ a re nauti-
ca, ut intestinis, tanquā
velis contractis factici-
ter nauiget, ridet Cleo.

ARISTOPHANIS

De. Et ego equidem, depresserit si quidpiam, fidelis
Custodiam sentinam. Cle. Etenim haud tu per Cererem
scelestē

Me impune ridebis, qui Atheniensibus talenta

a Pedem. metaphoricè
a nauigantibus sumptū
incidente enim vento,
nautæ vela contrahūt,
& quod possunt detra-
hant. Pedem enim nau-
tæ vocāt funem, siue ru-
dentem, quo vela vel di-
mittuntur, vel contra-
huntur vtrinq;. Proinde
remitte pedem, parce
differe, parcius garrī, a
garrulitate abstine.

b Potidea. vrbs est cir-
ca Isthmum, Corinthio-
rum colonia, socia Athe-
niensibus, quibus etiam
vectigalis erat. Hanc ob
defectionem longa ob-
sidiōne pressam ad dedi-
tionem compulerant.
Hinc decem eum talen-
ta suffurātū dicit Cleo.
c Rud. remitte remitte
paululū de cōtentione.
Hæret in metaphora a
nauigantibus sumpta.

d Deam. loquitur de sa-
cilegis, qui depræhensū
in arce Mineruæ cum
Cylone ob sacrilegium
lapidibus obruti fuerāt.
e Byrs. Allusit ad Byr-
sum, id est, coriū, quod
Cleon coriarius fuisse,
& ad Hippj tyranni no-
men, quo insolenter v-
sus fuerat.

f Viscerib. vrbane, quod
Allantopoles intestina
diuēdat, propterea eius
ventrem, viscera, & co-
lum, vel visceribus eum
cædere mandat chorus.

Non pauca sis furatus. Cho. At circumspice, & remitte

a Pedem, quia hic iam sycophantias fiat, atq; spirat

Scelera. Cle. Ex b Potidea te habere scio decem talenta

Planissime. All. Proinde vis tacere, si ex talentis

Acceperis unū? Cho. Hic uir libenter accipret. remitte

Tantum c rudentes paululum.

All. Nunc status hic remittitur.

Cle. Causas reus tu quattuor dices breui

Centum talentorum actus. All. Et

Tu à militia uiginti item

Cessationis maximas,

Pluresq; furti pessimi

Quam mille causas. Cle. Esse te

Natum ex sceleratis, tum in d Deam

Ex impijs, & pestibus,

Atq; execrandis autumo.

All. Et auum tuum satellitum

De sēce fuisse ego assero.

Cle. E qualibus mihi dicito.

All. Ex Hippj huius e Byrsines.

Cle. Impendio es dicacior. κοβαλοβ ει.

All. Veterator, & uersutus es,

Cho. Pulsato hominem ipsum strennuē.

Cle. Heu heu. populares uerberant

Me impune coniurati. Cho. Ei

Fortissime inslito in pigrum

Ventrem, atq; cadito colis,

Et f visceribus,

Quo hinc arceas fortis uirum,

Redigasq; in ordinem ipsum.

Cho. O nobis

EQVITES.

Cho. O nobilissime omnium, carnem seu ferratam quis,
Seu robur animi inspexerit, qui publicam rem, & omnes
Seruaueris ciues pariter nos, ut uarie, latenter,
Et commodè uerbis adortus es uirum tuum hunc.

Qui uexerimus dignè satis te laudibus adeo, ut nos
Hinc letitia perfundimur.

Cle.^a Non per Cererem me isthæc latuere negotia,
Que uos fabricatis, sed scribam ea omnia
Et glutinarter, technisq; consui.

Cho. Heu mihi, nihil tu loqueris è^b plaustrario.

All. Neq; me quidem fugit, tu^c in Argis qualia

Geris nam amicos ipse prætexit efficit

Nobis quidem Argiuos, seorsim at interim

Soclos iuuat Lacedæmontos ibi suos,

Captatq; cum his consilia clanculum tamen.

Atq; hæc quidem inter quos, probe,^d conflata sunt

Noui, inter illos nempe, qui^e uincti sedent,

Procusa sunt plaustrisimè

Cho. Euge euge, fabrica impigrè, pro glutine

Iunctis. All. Viriq; inde pro, cæti rursus huc

Simul adiuuant, simulq; plaudunt, temerè non

Me induxeris, ne si quidem donaueris

Aurum uel argentum, haud etiam si miseris

Amiculos dulcissimos, ego cur minus

Atheniensibus siem dicturus hæc.

Cle Ego concilium ingressus proinde equidem illico

Vestrum hercle coniurationes omnium

Mox detegam, uestrisq; cætus deseram

In urbe nocturnos, & omnia hæc, quibus

Cum rege coniuratis, & Medis, tum ea

Que sunt^f coagulata etiam è Bœotijs.

All. Qui igitur apud Bœotios uenalis est

Vel caseus? Cle. Per Herculem te & extendam ego.

Ch. Age dū, loquere, què omnium tu habes, quā mentè item

a Cleon elatior magna
& tragica uoce hæc ex-
clamar.

b Plaustrarium. faber
plaustrorum uocatur.
Aulustri poeta ad prouer-
bium, e plaustris loqui,
pro palam ac libere con-
tutari.

c In Argis, tempore bel-
li Peloponnesiaci. Athe-
nientes antea hostes è-
rant Argiuorum, odio
Lacedæmonensium ta-
men illis amici uideri
uolebant, ac pacati. Non
inquit, later me, quod
fædus cū Argiis fece-
ris, ac inductis eo ciui-
bus eam libertatem tibi
uindicaueris, ut cum La-
cedæmonis etiam sociè-
tatem iungeres.

d Cōflata. Nam Cleon
& Lacedæmonij conspi-
rabant, id quod ipsum
non fugerit. Iam Cleon
metaphoris lusit, a fabri-
libus rebus lignariis ma-
xime sumptis, alter fa-
cete contra, metaphoris
ductis a fabris ferrariis.

e Vincti, hoc est, inter
trecentos illos, quos e
Pylo, & Sphacteria ab-
duxerat Cleo, quos red-
dere uoluisse dixit.

f Coagulata, quod in
Bœotia multi casei pre-
manentur. Verum ridicu-
la quia metaphora uti-
tur, ridetur uicissim ab
Allantopola.

g Extendam, alludit ad
modum extendendi co-
rum. Deinde accōmo-
date Herculis meminit,
quod is apud Thebanos
coleretur. Thebæ enim
sunt in Bœotia,

ARISTOPHANIS

Nunc me edocebis. tu siquidem sub podice
Tunc occulisti carnem, ut ipse pradicat.
In concilium quam maximo impetu irrues.
Ad hunc modum ipse hic te ibi criminabitur.
Omnesq; nos clamore uocabit maximo.

All. Quin uado, sed primum, ut teneo, potius meos
Ventres, macherasq; has tibi deponam hic age.

Cho. Quin istud^a habe, collumq; tuum hoc iungito.

Perunctus ut sic lubricus queas euadere
Calumnias. All. Recte mones. & id quidem

Velut solent illi,^b pueros qui exercitant.

Cho. Nunc ista habe, atq; auide^c uora. All. Quid ista nunc

Cho. Ut alio pastus probe multo acrius

Pugnes, amice, quin propera propere. All. Equidem

Id ago. Cho. Interim moadere, criminariet,

Vorare ceruices memineras strenue,

Barbaq; uti, cristisq; uoratis fortiter,

Huc huc redeas.

Particula.

Cho. Quin letus abito, atq; e nostro

Fac consilio, teq; incolumem

Iuppiter usq; forensis seruet.

Et parta palma ad nos redeas

Rursus inde coronis uariis.

At uos spectatores animos

Ad nostros anapestos huc iam

Aduortite, uos o qui omnigenam

Nunc pro parte uirili Musam experti estis.

^e Transgressio.

Siquidem ueterum^f dramatum doctor quis nos huc in
theatrum istud

Ad dicendum transire coegit, sane is id absq; labore

Haud obtinuit. nunc autem & dignus plane est iste poeta,

Quia eosde nobiscu odit, simul audet iusta omnia fari.

Animo

^a Habe. adipem ei tradit, qua se inungat, quo facilius possit inter lustrandum elabi.

^b Pueros. hoc est, aliptice, nam qui corpora puerorum exercent, aliptice, & ceromatice, ab inungendo dicuntur.

^c Vora. alibi offert de uotandum. nam quoties in pugnam committentur, solebant eis alium edendum tradere, quo terribiliores in pugna forent.

^d Forensis. nunc propter allantopola, qui sua intestina in foro vendere soleat.

^e Transgr. parabasis, cum chorus ad spectatores conuersus, extra fabulae argumentum aliquid loquitur.

^f Dramatum doct. Comicus, nam Comedia docere aut fabulam, aut drama, Graeci dicunt, edere, siue agere fabulam. Vnde poetae comae didascalici, & tragoe didascalici dicti sunt. Sic Cice. dixit, docere fabulam.

^g Dignus. beneuolentia, & amicitia Atheniensium, quod eosdem hostes tuos duceret, quos populus Athen.

E Q V I T E S .

Animo intrepido, ac generoso sauis aduersusq; ^a pro-
cellas

Procedit typhonasq; furentis.

Porrò, quæ uestrum plerosq; ait admirari, qui adierunt
Ipsam, tum autem inquirere uos, cur dudum haud pro
uiribus ultro

Choron hunc postulet. is nunc iam hac de re uir per nos
uoluit nos

Cognoscere. ait namq; , haud euenisse id dementiam ob
ullam,

Quod profert: at qui edere se, arbitrari, fabulam, opus
uarium esse, &

Longè arduum, in humanis, rerum omnium. eam exorsos
aliquando

Ipsam multos, uerum gratam per paucis hanc docuisse.

Cum uos iam dudum ingenio ^b hornos plane diiudicet esse,

Atq; poetis ^c ueteres unè cum sento negligere, id cum

Reputes: ita que ^d Magneti acciderint adrepète senecta,

Qui uictor de aduersis ipse ch. ris non pauca trophæa

Statuit, uoces uobis uariis ædens, modulans, uariè alis

Plaudens, ^e Lydos resonans, Culices scribens, Ranalia
cantans,

Haud suffecit, uerum languens senio extremo, & grauis
annis

Decedens haud in pube, senex eiectus fuit, ob id autem

Veneres quod salsus, & dicitur dicere desineret tum

Memor inde Cratim fuit. hic enim postquam multa
^f flueret cum

Laude ipsos faciles per ^g campos decurrebat, ^h stationes

Rapiens, quercus ingentes secum magna mole ⁱ ferebat.

Tum autem platonos radicitus ipsas, iniuicisq; fre-
quentes.

Neg; ^l psallere fas in symposio, nisi ^m δωροῦ συκοπέ-
δ' ἴλε.

a Procellas, & typho-
nas uocat minas, & ty-
rannidè Cleonis. Alio-
qui typhon uehemèntior
pariter & uolentior fla-
tus est. Est & gigantis
uomen, terræ filij.

typhon

b Hornos, siue annuos,
pro eo quod est, ià olim
uestros noui mores.

c Veteres, nouis uos de-
lectari solum, non autè
piscis.

d Magnes, ueteris Co-
mædiæ scriptor fuit,
qui aduersarios multos
in eo argumento uicit.

e Lydos, scripsit Lydos,
Culices & Ranas Mag-
nes de quo nunc agit.

f Flueret perpetuè sunt
allegoriz, flumina enim
solent secum partem a-
gri rapere, per quem de-
currunt. Celebrem eum
scriptorem fuisse indi-
cat.

g Campos, hoc est, ora-
tionis, ac filo dicendi.

h Station. quod senex
propter bibacitatem, tre-
meret membris, & in-
cessu claudicaret.

i Ferebat, aduersarios,
& eos quidem uiros ex-
cellos detexit, hollesq;
uicit.

l Psallere, rursum eum
ut bibosum, taxat.

m Δωροῦ, principiū
est carminis cuiusdam
apud Cratinum: sicut &
illud ex eiusdem Eume-
nidib. τέρ' ἰοντq;

ARISTOPHANIS

a Inopem. hoc ubi au-
disset Cratinus, scripsit
Pitynen, in qua declara-
uit se non desirare.

b Elestra. proprie qui-
bus lecti incumbabant,
veteres lecti pedibus ful-
ciebantur, carbunculis,
& electro munitis, me-
taphorice dixit.

c Tonis. toni sunt grab-
atorum funes. tropice
significat vocis inten-
sionem.

d Harmonias dicit cō-
positas sonorū partes,
atque harmonia pœ-
tarum compositionem
solemnem appellare.

e Subhi. non concinne
sonantibus.

f Connas. tibicen fuit,
vinolentus, qui ad con-
uiuia coronatus accede-
re conueuerat. vicerat
frequenter olympia, a-
lioqui pauper, cui nihil
præter oleastrum, quo
incedebat coronatus,
erat.

g Coronam. parcemia,
Coronam habet quidē,
verum siti perditus in-
temulentum, & lurco-
nem qui abligurita re-
redactus sit ad inopiā.
Effertur etiam sic. Vir
Delphus coronam qui-
dem gestat, cæteram si-
ti perditus.

h In Prytaneo publice
bene meritis quotidia-
nus victus præbebatur,
non potabatur.

i Dionysii in theatro.

l Crates. Comicus, qui
varie beneuolentiam
spectatorum sibi conciliabat.

Et τὸν τοῦ εὐπαλάμου; usq; adeò floruit ille,
At nunc cum cernitis ipsum a inopem esse animi, haud
miserefcitis ultro,

Præcipue destituentibus b electris, nesuisq; c tonisq;
d Harmonijs e subhiantibus, atq; solutis male. quin senio
cum

Esset fractus circumfluitabat. uti f Connas habet autem
Arentem ille g coronam quidem, at in ista siti ubiq; g
atroci

Male perditus. hunc ob palmam quidem oportuit unum
h in Prytaneo

Quondam partem bibere,
Et non nugari, uerum spectari nitidum i Dionysum

Apud ipsum. quales fremitus motusq; l Crates pertulit
olim

Vestros, qui m modico exceptos prandiolo emisit o
uos.

Mandens atq; parans sententiolas urbanas uelementer
Summe placido ore.

Atq; iste quidem unus restitit audax n modo labens, mo-
do nusquam

Is hæc metuens iugiter strennuis operam impendebat
inherens.

Et dixit ad hæc. o remigē oportere prius doctum fieri,
quā

Clauo admoveat manum.

Atq; hinc proram belte regere, ac uentos circumspiceo
re omni

Studio undiq; deinde gubernare ipsum seipso. hæc om-
nia propter,

Quod

m Modico. minuta quædam pœmata fecit, quibus
auditores delectauit, ob suauitatem electronis. n Modo la. nunc celebratus homi-
num sermonibus nunc rursum non, quamobrem ita dicere solebat, o Remigē. atq;

legoria prouerbialis,

EQUITES.

Quod moderatè, & sobrie, & haud quaquam stolidè ille
insiliendo

Rugabatur iam attollite aquarum igitur molem ualio
dam illis.

Vndecim eam remis transmittite.

Quò uatis letior atq; hilarius

Fronte serena lucens abeat,

Postquam Lena ten motum

Placidum, facilemq; libens

^b Mente agit arit.

Versio.

Imperator ô maris

Vndisani ^c Neptune, cui

Acripidum placet ^d sonus

Quadrupedantum, item ^e frigor,

Ceryle ^fq; que cita

Per pelagus triremes

Pondera premio profusa

Dum reuehunt: nitentium

Et iuuenum in uolantibus

Curribus acre praelium,

Et ^g misere horum argentum,

Prodi huc in Choron hunc, qui ô geris aureum

Palnis usq; ^h tridentem, & dominaris

O delphinibus, ac ⁱ Sunion altum

Quem prece adorat.

O ^j Gerastie gnate Sa

Turni Phormio quemq; amat

Vnum inter reliquos Deos,

Præfens huc precor aduola,

Magnum numen Athenis

Cecropidis bonis.

Aduerbiū.

Laudibus nostros celebrare lubet maiores, uiri.

a Lenaïten. Lenaia fe-
stum Athenis celebre
Libero patri, in quo
poëta ad risum concit-
andum uersibus recitan-
dis certabant. Canentes
carmina in Plautis se-
debant. Vnde & plausro
loqui.

b Mente, elaborato car-
mine celebrari.

c Neptu. spondæus pro
iambo.

d Sonus, hinnitus equo-
rum.

e Misere. nã qui equos
alebant infelices erant,
quod omnè in eos for-
tunam suam profunder-
rent.

f Triden periphrastice,
dominator maris.

g Sunium. Attice pro-
montorium est.

h Geræus Eubœe pro-
montorium est, sacrum
Neptuno.

i Phormio. Dux hic A-
theniensium fuerat na-
ualis rei peritissimus,
qui sepe naualibus pre-
liis rem feliciter gesse-
rat, & bello Lacedæmo-
niensium naues quin-
quaginta septè vi erat.

l Huc, ad præfens nego-
tium.

Lenaia

& plausro

ARISTOPHANIS

a Pephum. velum erat seu carbasus nauis Panathenica, quam Athenienses instruebant quoquoque anno, quo pompa a Ceramico, ad Eleusinium usque instaurabant. In peplo depictus erat Euceledus gigas, quem Minerva interfecerat. Et faciebatur singularis annis. Iam parata victoria etiam pepulum Mineræ faciebant, & in eo virtutum suarum monumenta faciebant.

b Epulandi. victum in Prytaneo, qui bene meritis dabatur.

c Cleænetum. Apparet hic omnem substantiam abiguriuisse, & delictis addictus fuisse, siue quod constitisset, ne ducibus victus ille in Prytaneo præberetur.

d Comar. id est, si delictis, & diuitiis vacemus. Cineas, & Phrinus auctores erant, ut iuuenum mores corrigerentur, laeta lege, ne molliter, aut delicate viverent, idque veteri consuetudine, ne quis comam nutriret, sua raderetur.

*Insculpus
Gigas
Minerva.*

Quod fuerint tellure digni hac, a peploque, qui copijs
 Pedestribus, atque classibus fortiter, & strennuè
 Vicerint ubique, & urbem hanc uariè decorauerunt: adhuc
 Nullus unquam eorum uisis hostibus trepidus fuit,
 Verum animis illico ad pericula arcenda omnia
 Alacres erant, & parati, rursus, aliquo in prælio
 Si occubissent, ea absterferant. deinde strennuè
 Pernegebant se cecidisse. sed iterum maximo
 Labore eluctando pugnabant: neque quisquam ducum
 Priorum fuit unquam, qui epulandi ius posceret,
 Cleænetum prosequens amore. porro nunc, nisi
 Locum primum obtinuerint, atque cibum. se pernegant
 Velle prælio illico contendere unquam cum hostibus.
 At Reipublicæ præclare studemus sponte uos
 Atque diuis indigenis auxiliari, & nihil
 Præterea petimus prorsus, nisi id quidem tantulum,
 Si fuerit aliquando pax parata, & à laboribus,
 Et à curis otium contingat, inuidere tum
 Quidem nobis nihil debebitis, uel comatulis
 Vel unctis, rasisue.

Antode, & Antistrophe, id est, recantatio, & iteratus per eadem ipsi strophæ carminum genera recitatus.

O Dea, quæ tueris hæc
 Pallas Athena, mœnia
 Inclita maxime omnium,
 Atque sacrata. numine
 Quæ colis, atque amas tuo
 Hæc loca uatibus bonis,
 Et uebis usque, prælijs,
 Huc ades, & capesse tu in
 Militia, atque, prælijs
 Nostram age palmam

Adultricem

EQUITES.

Adiutricem, & amicam chorici his
 Rebus, tuum hostibus ad cere
 Tamen calcas ubiq;
 Nostris, huc age promica.
 Nam si quando aliàs, uiris
 Nunc te maximè oportet his
 Palmam tradere, & id quidem
 Cunctis artibus unam.

Readuerbium.

^a Quorum ^b equis his conscius sumus, ea uolumus laudibus
 Iam uehere: digni enim sunt, qui celebrentur. plurima
 Namq; nobiscum hi negotia tolerarunt, & mala,
 Impetus, pugnas, & irruptiones, ea caterum
 Que in ipsorum solo aguntur, haud quidem magnopere
 Satis miramur: ut cum in ^c hippagogas uiriliter
 Fortiterq; insilirent, militaria Laconica
 Emptitantes ^d pocula illi autem allia, & cepas quidem.
 Deinde remos, uelut nos homines, corripuere. & hos
 Vbi inieciissent, grauitè effremuerunt ita. ^e hippapæ.
 Quis iniiciet: corripiendum magis. ecquid obe nos
 Pacimus: haud remigas: incūbisne nalidè, ^f Samphora?
 Simul saltu Corinthum inuasere. iuniores sub hæc
 Vngulis fodiebant strata, atq; stragula acriter
 Adorti sunt. & paguros auide autem pro Medica
 Vorauere herba, eos uenantes profundo si ex uado
 Aliquis ereperet foras.
 Vnde dicere cœpit ^h Theorus aptè, cardinum
 Corinthium. grauià diraq; ⁱ pater Neptune, si

^f Samphoræ. proprie equi dicuntur, quibus nota literæ S. est impressa. ^g Paguri.
 cancri genus. ^h Theorus, poeta fuit, qui Canro ista uerba ad Neptunum tribuit.
 Notatur hic ut libidinosus uersabatur Corinthi propter scorta, quorum illie magnus
 numerus erat. ⁱ Neptune propter Isthmum maxime Corinthi Neptunum cole-
 bant. quare Isthmia gymnica certamina Palemoni, & Neptuno celebrabant. Du-
 starant Athenienses exercitum in Corinthios, eosq; ad Cenchreas uicerant cum ducētis equi-
 tibus, armatis alijs, & nauibus.

^a Aliena ab equitū se-
 gentis dicturus, ut absur-
 ditati promissi medea-
 tur, pollicetur se narra-
 turum ea, quorum con-
 scijs est. & per equos, e-
 quitibus gratulatur.

^b Equis. ne dicat, equi-
 tibus, ac videatur choro-
 rem gratam facere, sed
 ut p equos, eos celebret.
^c Hippago. naues, quæ
 equos & armatos viros
 uehant.

^d Pocula. Cum uellit e-
 quites laudibus uehere,
 hoc pacto id agit. Alio-
 qui stultum, & a ratione
 alienum est, brutis rati-
 onem tribuere. Laudat
 Athenienses, qui cum in
 continenti habitarent,
 maris imperiū assesta-
 rent, id quod etiam asse-
 quuti fuerunt. Hinc li-
 quet militibus pocula
 donari solere. Per alij,
 & cepam indicat fruga-
 litatē nauarum, & mi-
 litum in victu.

^e Hippapæ. alludit ad
 rhyppapæ, acclamatio
 nautica est, nūc de equis
 hic dicitur.

Neg;

ARISTOPHANIS

Neq; imo maris uado, neq; terram quidem impetum
Diffugere detur equitum.

a O omnium verba cho-
ri sunt, ad allantoposam
e consilio redeunt is vba
Cleonem vicerit.

Cho.^a O omnium mortalium charissime, &
Animose maxime, atq; uere strennue,
Quantum tui absens reliquisti tribus
Desiderium nobis, simul & metum. atq; nunc;

Postquam redisti saluus ad uos, nuncia
Tandem, obsecro, nobis, negotia quo modo hec
Pugnaueris. All. Quid porro aliud, nisi quod siem
Victor per omnia consilij effectus probe.

b Velut, abs te contra
Cleonem gesta sunt.

Cho. Nunc quidem faustis decet omnes bene ominarier
Vocibus. o pulchra qui predicas: tum autem fortius
Insuper longe, atq; dicis, gesseris. utinam^b uelut
Cuncta gesta sunt, mihi dilucide hic exponeres.
Quare uideor uiam

c Id liceat quo pacto su-
perasti Cleonem.

Quamlibet grauem, atq; lon-
gam ambulaturus, ut
Id liceat audire solum.

d Gratula, vt ex tua vi-
ctoria nos quoq; gaudium
& voluptatem perci-
piamus.

Ergo uir ter optime
Fretus audaci, atq; libera
Mente memora, quo simul
d Gratularier quidem
Liceat omnibus bonis
Hisce nobis tecum.

e Coniurat. spondæus
in secunda regione.

All. Etenim istud auditu uiri dignissimum est.
Eum illico hinc recta sequebar. intus is
Vt multa uerborum uolentia tonitrua
Fregit, pariter portenta mentiens prox
Aduersus equites dira suffulcit, sua
Præcipitia iaculans, subinde ac nuncupans
Eos^e coniuratos. id audiens frequens
Autem senatus, ut uerisimile, occæpit per hunc
Mendacijs implierier. toruum tuens
Frontem feneram, contraherat, uisitant

vt qui

EQVITES.

Vt qui^a *sinapi*, ego ubi *senatum splendidam*
 Orationem uidi - omnis probabilem
 Vti, recepisse, atq; *lenocinijs*
 Captum *speciosis*, (ut fit) atq; *offucijs*.
 Ibi ego illico occupi, *heus, ohe, heus* ^b *Scitali*
 Agite, *heus* ^c *Phenaces*, uos ^d *Berescheti*, ^e *Cobali*,
^f *Mothones*, etiam in quo eruditus sum admodum
 Olim puer, ô forum, *facilem & concedite*
 Linguam mihi, atq; *audaciam nunc, tum impudens*
 Os, *inuerecundamq; uocem, & asperam*.
 Hæc interim dum ago, *mibi draucus quispiam*
 Ad dexteram ^h *oppedebat*: ego ⁱ *flexi mea*
Geuua illicò religiofusulus.
Valus sub hæc *duem pulso porrò natibus*
Trepide, reclusi, illic hiatu maximo
 Ad hunc modum *sum uoci, & ratu strennuè*.
 Viri *senatores bonum*
 Quem *nuntium hodie apporto letumq; oppidò*.
 Et *grata negotia omnibus exponere*
 Vobis uolo, *ex quo concidit nobis die*
^l *Bellum, mihi nunquam* ^m *Aphya uise quidem*
Contemptiores sunt, simul quæ uilius
Emantur, inde horum ora uultusq; illicò
Manfuctiores emicuiere, & me sub hæc
Sertis coronarunt, ob id quod nuntij
Author boni uenissim, & ipsis abdita
Annuntiaffem, atq; ocyus per me foret
Factum, quod Aphyas obolo uno plurimas
Emerent, ut acetabula opificum ⁿ *perstringerent*.
 Illi interim ^o *applausere, & obtutus suos*

F

Fixere

fuere, quod vehementer essent minutz. Apuam etiam Athenienses mendicorum obso-
 nium vocabant. Cæterum, a pisciculi mollicie, quod celeriter in oleo decoquatur, natum
 prouerbiu est, *Aphya in ignem, de ns, quæ celeriter intereût, aut absumentur, siue quæ*
 facile ac statim conficiuntur. Quoniam autem in oleo feruenti frigitur, *Aphyarum ho-*
 nor oleum, in prouerbiu celsit, quoties exiguus honos humilibus contingit. n Per-
 strin, compræhenderet, rapereat, o Applau, gausi sunt, id quod gaudiu argumentu erat.

a *Sinapi*, uisitare di-
 cuntur, tristes, ac supra
 modum tetrici.

b O *Scitali*, ridicule fin-
 git deos quospiam, quos
 poetarum consuetudine
 inuocat habiturus ora-
 tionem. Alioqui scitali,
 homines mihi dicuntur,
 a *Scitone* quodam
 fullone uili, ac nihili,
 qui propter flagitia a co-
 micis taxatus fuit.

c *Phenaces*, derisores,
 impostores, errone, co-
 sutores technarum

d *Berescheti*, fatui, ru-
 des, absurdi.

e *Cobali*, dicaces, ver-
 suti, blaterones, hallu-
 cinatores.

f *Mothones*. *Mothoni*
 item uilis uerna fuit. La-
 tones, *Mothones* voca-
 bant eos, qui liberos ho-
 mine sectabantur. Est &
Moihon saltationis ge-
 nus.

g *Concedite*, ad certa-
 men, & contentionem
 aduersus *Cleonem*.

h *Oppedeb*, ad risum
 concitatum adiecit id.

i *Flexi*, perinde ac si
 mihi signu datum fuisset
 desuper, meas exau-
 ditas fuisse preces. Et
 hoc quoq; ad risum mo-
 uendum dixit.

l *Bellum*. *Peloponne-*
siacum dicit.

m *Aphya*, est piscis mi-
 nuti genus. *Theodorus*
 uocat *Apuam*. *Apua* e-
 tiam meretricula duæ

ARISTOPHANIS

Fixere hiant in me ore. porro Paphlagon

Leuiter subodoratus negotia haec, neq;

Omnino nescius, quibus uel maxime

Dictis senatus afficeretur bene, loqui

Sententiam istam exorsus est. mihi o uiri

Sic nunc uidetur in bonis rebus quidem

Annunciatis, sacrificanda ipsi Deae

Euangelia, centum bouum nempe hostiam

Iterum frequens illi senatus annuit.

Ego simulac sensi bubulis me uictum ibi

a Stercoribus, ipsum autem facile uici bobus

Bis centum. etnim Artemidi Deae castissimae

Mille b Agrotera uotum capris

Illu crastinum esse factitandum censui.

Centum si oboli unius fierent c Sardinae: et hic

Ora in me iterum uertit senatus hilarior.

Quod ille ubi audiit, repente territus

Occæpit ineptias meras profundere.

Simul Prytanenses corripuerunt medium eum.

Simulq; cum bis unâ sagittarij. at enim

Illi de Aphyis fremitus ciebant maximos.

Tumultuabanturq;.

Verum hic eos ut plusculum ibi temporis

Tantisper haerent precabatur, dum ea

Que d præco Lacedæmonius adterret, simul

Cognosceretis. uenit huc enim, quo agat

De foederibus. e ore uniuersi uno simul

Extemplò clamauere, nunc de foedere

Namq; o malè feriate, Aphyas ut senserant

Viles apud nos esse, nil est nunc opus

Nobis pro cæto foedere. uerum serpat hoc

Bellum potius. et hic Prytanenses maximo

Ipsos fremitu discedere clamitant sub hæc

Vbiq; cancellos alacres saltu nimis

a Stercorib' bolitis, nã
bolitus Græcis sterens
bubulum signat, quod li
quidius est, quam cæte
rorum animantium. Ex
lege Solonis pœna etiã
sancita erat, nis, qui fur
to sterens bubulum su
stulisset. Vnde parcemia
boliti pœna, vbi quis ob
rem nihil piectitar.

b Agrotera. Regio que
dam fuit Agrã, in qua
Diana primum renata
dicitur. Hic Dianae A
grotere delubrum con
stitutum fuit, verò Athe
nienses peculiariter Dia
nam Agroteram venerã
bantur. Callimachus di
citur uouisse tot boues
se Dianae immolaturũ.
quos interfecisset hostes
in Marathome. Cũ pos
tea tot boues maclare
non potuisset, capras
obtulit.

c Sardi. pisciculi sunt,
quos Græci Thyrsas siue
Trichides vocant.

d Præco. Lacedæmoni
de pace Legatos Athe
nas miserant, quam per
Cleonẽ non obtinebãt.

e Ore uno, vno cõsensu.

Diana

EQUITES.

Omnes superabant. porro ego cursu subtraho
 Me, emoq; quantum erat coriandri, atq; allij
 Quantum uirentis obuium mihi in foro.
 Simul Aphyis affundo condimenta, tunc
 Iphis egentibus lubens gratissimam
 Impartiebar dotem eam, & gratis quidem.
 Illi uehere uehere me laudibus, & applaudere
 Mibi simul una omnes, manibus mulcereq;
 Ita, cur^a senatum omnem coriandris unius
 Oboli simulac traxi in meam sententiam,
 Huc prodij rursus.

Antistrophe, hoc est, Reuersio.

Cho. Cumcta per petraſti utiq; cuiuſmodi ſœlicem
 Addecebat uirum repperit ſceſtus iſte
 Alterum uerſutijſ dolisq; fraudulent iſe
 Que dictis maioribus
 Præditum. ſed quo modo
 Dimicabis optime nunc
 Cetera hæc, perpende ſedulo, ſauentes
 Qui ſcis iam habere nos dudum tibi, atq;
 Beneuolos ſocios bello.

All. Atqui hic Paphlagon huc eccum adest grandi gradu,
 Fluctum ſine ullo edens ſtrepitu, miſcens nihil
 Non, atq; turbans, Lamia quedam audacie,
 Et Larua, quaſi me deuoraret turpiter.

Cle. Niſi peſſimè te perdidero, ſi coarguar
 Vanus, malè ubiuis gentium peream. All. Atq; ego
 Mirum eſt nimis quàm gaudeam ex animo tuis.

Ob magnifica tua dicta ſanè ego affatim
 Riſu, & cachinnis diſilui. ſalui, improbum
 Contempſi, habuiq; doſoſum adeo iſtum riſui.

Cle. Non per Cererem, niſi te uorauero ex ſolo hoc,
 Et expulero hinc, haud uixero ſanè amplius.

All. Si^b deuoraueris minus, niſi tunc ego

a Senat. plus quam ſatis
 ſenatum Athenienſem
 toxauit,

a Deuorare. hoc fra di.
 eſt, ob Cereris iuramentum,

ARISTOPHANIS

a E Pylo. quod semper Cleon res Pyli. & circa Sphaerieriam gestas iactet.

b Cuiusmo. Minatur subiacurum ei primum locum.

c Cipp. Cippus laquei genus, & instrumentum, quo noxii vinciebatur.

d Sacculo. virulenter dixit, in sacculo, ut de peccatore Reipub. ea esse coarguat, & aram direptorem.

e Vinguib. alludit ad oraculum, in quo Cleo inuolator coriorum fuit appellatus.

f Populu. quia in concilio iuperatus fuerat.

g Desera. valuerat Cleo multum semper sycophantis.

h Ego ludi. persuadere possum quae libet.

i More nutricum. ma'e. parcemia in eos quadrat qui de luero paululum aliquid impartiunt sociis, aut qui sic facultates alienas administrant, ut maximam partem in suos conuertat vltus, ut inquit Eras. in eo proverbio.

l Latum. hoc opulentum, & panperem.

m Praestare id est, modo dilatat se, modo se contrahit.

n Ramum. Lana obuolurum, arborum varietum fructibus circumpendentibus, qui ante ianuas per puerum ponebatur in honorem Apollinis. Laniatis, siue dissepitis dicit, quoniam Cleon & Alantropoies inuicem raptabant, impellebantq. De hoc ramo plura in Plauto annotauimus. ἐπιρωτῶν, à Graecis dicitur.

Totum ebibero te, exorbuerog, ipse male

Disrumpar. Cle. Et meam per eminentiam.

Subsellij primum locum, illum, inquam, a c Pylo,

Te proteram infœliciter.

All. Ecce eminentiam autem ego te b cuiusmodi

Ex eminentia hac subsellium ultimum

Videbo tenentem: Cle. Te alligabo noxium

c Cippis per hoc caelum. All. Ut fureris impetum

Es concitator ingenio age, quid tibi

Dedero uorandum: ubi pransites suauissime!

In d sacculo? Cle. Intestina discerpam e unguibus

Tua hisce. All. Dissipabo tuum rursus cibum,

Tibi in Prytaneo praebitum. Cle. Ut poenas mihi

Des, ad f populum te pertraham. All. Rapiam g te ego,

Et de e ram de plurimis. Cle. Quin hic tibi

Fidei nihil infœlix erit. quantum lubet

h Ego ludifico enim illu. All. Ut populum nimium putas

Tuum esse. Cle. Noui equidem, quibus ille pascitur.

All. Pascis pro: et d more nutricum male.

Nam ubi manderis, paulum huic in os deum inseris,

At ipse pra illo uel triplum glutis cibi.

Cle. Ne per Iouem possum mea prudentia

l Latum populum, angustum mae uicissim reddere,

All. Et culus item nouit meus m prestare idem.

Cle. Minimè o bone uerò in concilio laceffere

Conuictis uideberis me. eamus hinc

Recta ad populum. All. Nihil uetat. ecce autem pra i,

Nil nos remoretur. Cle. Heus popule, exi huc ccyus,

O per Iouem pater. All. Imò popelle prodeas

Charissime.

Po. Qui uociferantur? ab ostio haud disceditis?

Olea mea n ramum laniatis improbe.

Cle. Ext,

EQUITES.

Cle. Exi, inquam, uti species, quibus laedar modis,
 Conuitijsq; differar. Po. Paphlagon, ohe,
 Iniuria, dic, te quis hic tandem afficit.
 Cle. Te propter unum ab hoc, & isto uerberor
 Iuuenū grege. Po. Cur: Cle. quod prosequar te amore, itē
 Tuiq; siem amantiſſimus Popule. Po.^a Quis es
 Tu autem, sine fūco nomen edito tuum,
 All. Is qui te anem contra hunc quoq; multo impensius,
 Qui cum te adamarem nuper admodum, bene
 De te uolui mererier, & alij boni
 Multi, atq; honesti ciuū uerum per^b hunc
 Non liberum est, neq; dum licet nobis, uirum.
 At tu similis es enim pueris amantiſſibus,
 Bonos enim ac uiros honestos non libens
 Admittis, at te ipsum modo^b diuidentibus
 Donas lucernas, quiq; neruis conuunt.
 Et qui eorum ſcindunt, coriumq; diſtribunt.
 Cle. Etenim bene facio populo. All. Dic quid facis.
 Cle. Quoniam imperatorem inde dudum ipſum ē^d Pylo
 Subterfugiens, illinc Laconas nauibus
 Abduxi. All. Obambulans, ab^e officina ego
 Alio coquente, ollam paratam ſuſtulī.
 Cle. Quin ō popule illico conciliū aduocetur, ut
 Uter fiet noſtrum magis in te beneuolus
 Scias, & hinc diuidices, illum quo ames.
 All. Etiam atq; etiam diuidica. modo ne in^g Pnyce.
 Po. Haud quaquam alio concedero planē loco.
 Quin craſtrino oportet adesse nos die in Pnyca.
 All. O me miſerum, ut perij, domi
 Enim hic^h ſenex mortalium eſt equiſſimus
 Quidem, ſed ubi inⁱ ſaxo hoc ſedere cœperit,
 Hi. uit, ut ſolet quidem is, qui nucibus
 Citra modum ullum uſcitur.

a Quis es. ad Allanto-
 polam uerit orationē,
 b Hunc. Cleonem.
 c Diuend. lucern. Hy-
 perbolū dicit, qui lycha
 nopola Remp. geſſerat.
 Neruis. ut Lyſicles, o-
 uium uenditor, ſiue ner-
 uis conſutus.

c Coriū ſcind. ut Cleō
 coriarius, exprobrat rur-
 ium ei, quod e coriario
 ſordido factus eſſet ex-
 ercitus dux.

d Pylo. Loquitur de De-
 moſthene & Nicia im-
 peratoribus, quibus per
 ſycophātiā abrogatum
 imperium erat.

e Officina. Ne illo infe-
 rior, putat Allantopola
 ſe inueniſſe facinus par-
 rebus ab eo geſſis. Non
 ſolus Cleon alienā vi-
 ſtoriam ſuffuratus eſt,
 ſed ego media vrbe ex
 officina, preſente coquo
 ollam ſuſtulī, id quod
 maius eſſe iudicat.

f Alio coquē. Alluſum
 ad parcemiam, alienam
 meris meſſem.

g Pnyce. ut in ſynodo,
 & concilio, ubi ſtulte iu-
 dicabant. Cæterū Pnyx
 ſiue Pnyce locus conſi-
 lij erat, quo olim ſole-
 bant conuenire, dictus
 ita, a frequentia, & den-
 ſitate hominum. mox
 ipſe explicat poëta, qua-
 lis is fuerit.

h Senē uocat populū,
 quod Athenienſes ſint
 antiqui.

i Saxo. in Pnyce, nam
 montofus ille locus ap-
 parer fuiſſe.

j Veſcitur. ut hi qui nu-
 ces auide vorant, nulli

F 3 Strophe, quicquam impartiuunt, ad eundem modum populus in Pnyce reos multat,

ARISTOPHANIS

Strophe, hoc est, Versio.

a Omne rodente emittere. est omnem mouere lapide, hoc est omnia experiri, nihilq; intentum relinquere.

b Ut qui, ex perplexis causis, faciles & expeditas faciat.

c Irru, metaphora sumpta est a praelio nauali, mouet vt te instruat ad peritus eius argumenta Delphis nauticum instrumentum est, quo utebantur in bello nauali ad demergendas naues.

d Lycicles, cuius menditor fuerat, abj duo strenui scortatores.

e Nulla, videt Cleone poeta, eumq; ipsum confitentem ignauiam suam fingit, qui cum nihil preclare pro Repub. gessisset, tamen victum in Prytaneo quotidianum populii beneficio obinuerat.

f Corium, vt coriarius hoc dicit.

g Popule, ridet vicissim similitudine vocu, quia coquus est, vocabulis culinarius ytitur.

h Pericommata, que coqui auferunt, & circumcidunt, Est & edulsi genus.

i Hac, monstrat digito.

l Pastillo, e caseo, allis, ouo, oleo, porro cocinatio.

m Fuscimula, creagra, coquinariu instrumentum est, aduncum, quo carnes egi digitis aduncis e caldario, & lebere extrahuntur.

n Ceramicu, locus erat

Athenis, vbi diuorum simulacra stabant, duo erant Ceramica, vnum intra, alterum extra urbem.

Cho. Nunc te est est necessum^a omn rudentem mittere.

Et lemma adducere uehemens, atq; incuitabiles

Gryphos, quibus superes uirum hunc. est enim uariius,

b Ut qui ex meatibus explicabilibus parum, uisq;

Faciles meatus efficiat, deinde quemadmodum erga

Virum hunc nitidus eris, atq; copiosus, & disertus.

Quin serua, atq; priusquam ille^c irruat in te, in altum prior ipse

Sustollito delphinas, & nauem oeyus appellito prudens.

Cle. Reginam etenim, nostram que urbem, & mania curat, precor almam

Pallada, si aliquando Cecropidum populo optimus, & meritis uir

Non male prexuerim, post^d Lyciclea, & Cynniam, & post Salabancham,

e Nulla inberes, ut nunc, perpetrata re tamen in Prytaneo,

Vt prandia consequar, ac si non pro te autem prelia solus

Consero talis obiectus, dispereā male, conflagrem, adeoq; Velim incidar^f corium.

All. Et ego o s popule incisus coquar in^h pericommatibus, nisi uere

Diligam, amemq; efflictum te. & si non habeas hisceⁱ fidem, uel

i Hac in mensa in tenues partes in^l pastillo terar unā Cum caseolo super hac, uel adunca iniecta^m fuscimula

nox Testiculis rapter turpiter inⁿ Ceramicum,

Cle. Quaratione potest fieri popule, ut quis te diligat nullus

Ciuis

De Lyziz

Creagra

Ciuis, inagis, atq; ego, qui ut tibi primum cepti, consilia olim

Dare: quanta pecunia monstrata fuit medio à me tibi uulgo.

Quorum hos constrinxi, uinxi, alios obtorto in uincula collo

Duxi, praeq; focavi, à nonnullis à improbius repetiui.

All. Atqui ò popule, id nequaquam pulchrum fuit, haud quaquam & honestum.

Et ego hoc faciam tibi, panes namq; ex rapto apponam alienos.

Porro autem, quisnam is sit, qui te non amet, animum exgerat in te

Inustum, tibi nunc exponam in primis hoc, propter id ipsum

Hic, quod liberior pruna uestra, nulla fronte fruatur,

Nik te, qui circa^b Marathonē cum Medis hostibus acer Pugnaueris, ac uictor nobis effeceris, ut celebremus

Dicendo magnifice, rite tuas laudes, is nihil, inquam,

Te, qui adeo in duris his sedes saxis, magnopere^c curat.

Non sane, ut ego hoc tibi consutum^d offero munus, age erige te nunc,

Quo mollius assideas, ut non corrumpas in Salamine^e istum, scilicet, olim.

Po. Bone utr, quis homo es? num aliquis, precor, illorum Harmodij esse nepotum

Dicentis: id quod nā opus inceptas, pulchrum est ualde, & generosum,

Re uera, & quod populi est in rem.

Cle. Quam humanus lenocinio te hui, & palpis, factus es illi.

All. Et tu illum multo hisce minoribus esctis lactasti, ut amicus.

Cle. Etenim

a. Improb., extorssi is, qui non debebant, narrat suam tyrannidem Cleon.

b. Marathonē. In Attica locus est, in quem Datis & Artabazus Persarum duces incursionem fecerant sub Dario, ut sub imperium Graeciam redigeret, ubi Athenienses auspiciens Miltiadae, instructi auxilijs Plataensium soli Persarum vires frugerunt.

c. Curat., quia priuatorum odium in se concitabat, cū iterū Remp. gereret.

d. Offero., ostendit populo puluinar, quod ipsis subicit, ut sedeant cōmodius. Hoc ait se parasse, ut benevolentiae suae argumentum declareret. Ridiculum, leuitatem Atheniensium notat, qui huiusmodi ineptiis capiebantur.

e. Istum, ne podicem leidas fatigarum in bello nauali in Salamine. Facere iocatur.

f. Harmod., ad hunc, & ad Aristogitonem, benevolentiae laude erga populum claros, refert eius genus ob benevolentiae specimen.

ARISTOPHANIS

a Doliolis, quia Athenienses ob bellum agris egressi in doliis, & cavernis terrarum penuria domorum aliquamdiu habitarent.

b Octauū. tot annos belabant Athenienses.

c Miseret ostendit Cleonem obstinisse, quo minus bellum componeretur, vt refert Thucydides.

d Archeptol. vbi amos octo durasset bellū (videbat Cleon adhuc) inducias fecerunt in annum Athenienses cum Peloponnesiis. In hac legatione non fuit Archeptolemus, sed Atheniensium, Aechetimides, Lacedæmoniensium, Taurus. aliorum ciuitatum. Octodecim annos bellum durabat. verisimile est, poetā igitur ob id Archeptolemi mentionem facere, vt eo magis Cleonem belli exarchū fuisse & Archeptolemū pacem dedisse ostendat.

e In Arcad. vincere Peloponnesem, & ad Arcadiam propagando limites vsq; iurisdictionē habere, & quinque obolum præmia mereri, non autem triobolum.

f Toleraret. grauetur bellum gerere.

g Ne interea. sed quia rebus populi nō studes, persuades cum Arcadibus esse bellum gerendum, vt bello occupatus verfutias tuas non curet magnopere, aut sciscitetur.

Cle. Etenim si quis fuerit, qui plus populo auxilij tulerit, quam

Ego, uel qui te magis diligat, atq; ego, uel deponere certum est

Caput hoc. All. Qui tu deperis, hunc qui cum in doliolis habitantem

Videas, latebris terrarum angustis, altis turriculisq;

b Octauum iam annum, non miseret te huius, sed carcere tanquam

Constrictum ipsum emulges etiam insuper. atq; Archeptolemum, cum

Pacem adferret, disturbabas, legatos præterea ipsos

Ex urbe expellis, nates ipsorum manibus pedibusq;

Cedendo. qui pacem, & foedera suadebant, atq; petebant?

Cle. Vt in omnem Græciam haberent imperium, nam orbis raculum habet sic,

Quod oporteat hunc populum pentobolum in Arcadia olim aliquando

Ius dicere, si audax animo constanti bellum toleraret, toleraret,

Traheretq; serendo. postremò ego alam ipsum, & curabo seuerus,

Simul inueniens, quacunq; uia, idq; honeste, & per scelus ipsum

Vnde triobolon accipiet.

All. Minimè per Iouem, ut Arcadia imperio potiatur quidem is, atq;

Rebus prospiciat, uerum tu multo sanè, ut rapias plus, Et ab omnibus urbibus accipias corruptus munera solum,

g Ne interea populus per bellum, & tenebras, ea, quæ scelerate

Geris, intucatur, sed, ut in re perplexa, atq; in tenui, tum Ob stipendia, auidus obseruet te simul, & ob usum

vsq;

hmi 100

v. 12. 13. 14.

TRIVITIAE QVITAE.

Vsq; necessarium: a si in agrum aliquando ipse concesserit, atq;

Pacis studio uersetur ibi, uescensq; leguminibus, uel siluestribus herbis audaciam, & antiquam mentem animumq;

Induerit, postquam succo oleae consuescere iam occipit, o tunc

Demum quantis commoditatibus hoc defraudaueris ipsum

Premiolo animaduertet. tum tandem, difficultis, grauis, asper

Ipsa superueniet tibi, suffragia contra te studiosa

Quaeres haec tu cum noris, ludos facis, & decipis ipsum

Insuper. & de te somnia spiras uana in postor acerbe

Cle. Non durum hoc igitur, te isthaec in me dicere, criminibusq;

De his me ad populum arcessere Athenis?

Maiora quidem cuius merita in rem extant publicam adeo nunc quam

Olim ulla Themistoclis magni per Cererem.

All. b Vrbs Argi, qualia praedicat, c auditis: tum te equi parare

Audes, praclare, Themistocli? qui nostram reddidit unius

Plenam urbem, quam certe inuenerat ipse hac in parte idcentem,

Sine mensura iusta, atq; infra d labra sedente. hinc super ista

Vrbi bene sic ornata e Piraeum adiecit, nihil usquam

Cum detraheret maioribus, & pisces adeo ora recentes,

In medium attulit, apposuitq; f nouos. sed tu tantum operam das,

Vt Cecropidas reddas g micropolitae, tu h contrahis urbis

Maenia, tu uaticinarius, tuq; Themistocli male sane

G Te confers.

a Si in agr. Athenienses bello defuncti sentiens colamitatem suam, inquam hoc stipendio inciderint tuis Technis, ac dolis,

b Vrbs Argi. sumptuum hoc est, ex Telepho Euripidis.

c Auditis. ex Medea Euripidis.

d Labra. non habetem labra, alludit historiam

Themistoclis, qui vrbe muro cinxit. Legatus suffragis creatus, huiusmodi mandata dedit Atheniensib. ut omni studio

muros vrbi circumducerent, nullis neq; priuatis neq; publicis aedificijs parcentes,

e Piraeum. quem locum quoq; muro munuit 37. stadiis ab vrbe. Lusit

ad id, quod dixit, vrbi bene ornatae, siue optime se in bello habenti,

cum addit pisces nouos apposuisse, poeta haeret in metaphoram, cum pro a. posuit admisit, dicat.

f Nouos. Effecit enim ut ex Pireo, pisces obtineret. Piraeum enim Themistocles vrbi adiecerat

g Micropolitae. ob angustiam sumptuum in bellum usum, & egestatem ciuium.

h Contrahis. quia bello vrbs exhausta erat ciuib. ob eorū infrequentiam muros contraxerat, reddideratq; angustiores,

Vrbs mureo cinta a Themistocle

ARISTOPHANIS

^a Solum. Ostracismo in Te confers. ille ^a solum uertit patrium, tu uescere ma-
exilium ciectus fuerat.

gis,

Consumisq; ordea uetors.

Cle. Non popule audire ista haec uehementer ab hoc triste,
& graue quae so est,

Atq; odiosum mihi: qui te efflicim depereant. Po. Heus
bone uir tu,

Desine couitia funderere scus, & rhonchos flare molestos.
Multum me temporis autem, & nunc, latuit, uersarier
hic te,

In tenebris obscurum, & in umbra.

All. O multa popelle scelestus gessit uersuta hic ueteras
tor,

Quoties cescitat, simul infringens
Iudiciorum hastas ingurgitat,

Simul ^b ambabus manibus sorbet,

Dissipat ac bona publica gurges.

Cle. Non letabere, quin te capiam

Treis myriadas hinc suffuratum.

All. Quid fremis, iminiscesq; tumultu,

Fastu, & magnificis uerborum

Omnia phaleris sceleratissime

Cecropidum. non uiuam, nisi te

Conuincam per Cererem, plus quam

^b Ambabus ma. parce-
maia, de eo, qui summo
conatu quidquam agit,
ambabus manibus hau-
sire dicitur.

^c Mitylene. urbs in In-
sula Lesbo.

Quadraginta libras corruptu accepisse ex ^c Mitylene.

Antistrophe, siue Inuersio.

Cho. O qui omnibus mortalibus facundia attulisse
Amplissimum, praesensq; momentum es hac tua una
Visus. profecto nunc si ad ultimū finem modo hoc seuerū
Inferre causas criminum pergas, futurus es mox
Primas Achiuorum omnium. tuq; obtinebis unus
Rempublicam totam, tridentem dextera gerensq;
Confederatis imperabis ciuitatibus. quo
Grandem pecuniam tibi constabis, excutiens &

Pro arbia

EQUITES.

Pro arbitrio qu' suis loco exturbans.

Atq; interim mittas caue hinc prudens uirū. tibi ansam

Quando dedit, nunces enim momento eum leui ipsum,

Qui lateribus robus his tantus fies.

Cle. Non o boni per ^a Neptunum habebunt ^b ita ista,

opus nam

Eiusmodi molitus effectum deli, ut quidem omnes

Prorsus meos silentio hostes comprimam, & refrenem

Quid ex Pylo seu. orum aliquid reliquum est futurum
in urbe.

All. Age contine in scutis, dedi tibi ansam iam enim, sed
hanc te

Siquidem populum tu prosequere amore, par erat cum,

Cum ^c loris manubrysq; scutum prudentia ista hac

Committere dedicaueris sed causa que piam est, &

Dolus: si enim punire cōsilium est uirum hunc scelestum,

Non quieris, uides enim quam illi caterua adheret

Densa, atq; adolescentum frequens coriariorum ubiq;

Circum hos aciesq; dulciartorum: eorum item qui

Et caseos uendunt, habitant coetus. hi in unum id omnes

Studium incubuerunt, ut minarier per iram acerbus

Si coeperis, & ^f testulas spectaueris, ad arma

Noctu, & Clypeos sumenda concurrant repente, uestrū

Farinam & omniū, ac cumeras frinmenti, & horrea ipsa

Per uim & tumultum diripiant.

Po. O me miserū. re uera habent & lora: o scelesti, quā tu

Me ludificatus es diu, & quidem p populum laceffens

Fucis genus id. Cle. Ne hoc, o beate, credito, at putato,

Nunquam fore, ut me quis melior uir inueniatur. & qui

Populo sit amicus magis, ut unus restinxi obortam

Virtute coniurationem, quem latuit eorum

In urbe nihil, que à consociatis clanculum gerantur,

Quin illico exclamauerim.

(pantur.

All. Namq; accidit tibi, quod ^h anguillas qui adeo uen-

a Neptunum. quoniam
audierat equites facere
mentionem tridentis,
quarientis & turbantis,
iurat Neptunum.

b Ita ista. ut vos existi-

c Ex Pylo. rursus Py-

lum ineptus iactat, &

spirat. Mos Athenensiu-

bus erat, arma in bello

adapta hostibus in tem-

plis dedicare. Donec,

inquit, in templis fixa

hærebunt ea arma, quæ

e Pylo & Sphaacteria vi-

ctor hostibus ademi,

ibiq; dedicaui, nemo mi-

micorum aduersus me

audebit quidquā dicere.

d Ansam. occasione acc-

cusationis contra teip-

sum e leuitis. Caeterum,

Ansam querere & præ-

bere, parcemia, pro occa-

sionem pigere, & que-

rere.

e Loris. mos erat dedi-

care clypeum abq; lora,

& ania, qua tenebantur,

ut etiam arma omnia

ab hostibus capta, ne v-

lui cuiquam deinceps

essent.

f Testulas. Ostracisimus

exilis erat species, qua

tribus, per testulas de

exilio alicuius sua sus-

frag: a ferebant

g Lora. quō dedicatos

clypeos nulla habere de-

beant, ne quis his contra

populum utatur.

h Anguillas captare di-

cuntur, qui priuati com-

pendi causa tumultus

conciunt. Aqua enim

immota nihil capiunt.

Contra, ea sursum deor-

sum mixta, capiunt so-

liciter.

ARISTOPHANIS

Vbi quiescit palus, nil piscium reportant.

Contra: latum si mouerint sursum atq; deorsum,

Capiunt, ita ipse capis ubi Rempublicam inquietas.

Vnum interim hoc refer mihi, quando quidem te amare

a Corium. vt coarguat eum coriarium Rempublicam tam diu gestasse.

Populum memoras, tantum ^a corij cum distrahās, ad unquam

Vitam per omnem huic dedisti ullam soleam benignus,

Vel de tuo in crepidam? Po. Minime uero per Apollionem, non

Profecto. All. Nouisti ergo, quis, qualisq; fiet hic ipsus?

b Ego par. maiorem beneuolentia declarat in populum, quod ipse empturus sit suo are, cum Cleon corium gratis habeat.

At ^b ego tibi par crepidarum eman, hoc tibi tradam gerendum.

c Digitos. quod non peccabit, propter soleas, aut non furabitur, propter digitos manuum.

Po. Ego quantum equidem aduerto, in populum te iudico optimum, atq; in

Rempublicam summè beneuolum, inq; hos ^c digitos seueros.

Cle. Non triste quidem istud posse tantum eas crepidas, mei q;

Semel haud meminisse, quanta tibi acciderint acerba dudum,

d Gryttum. quendam comici perstringunt, ob impudicitiam, & molliciem, quem Cleon ultimo prope humanorum supplicio affecerat.

Effeminatos qui, atq; agitato turpiter repressi,

d Gryttumq; retudi perditum.

e Podicem. aspicere adulterorum scates, dum depilantur quæ adulterorum pœna publica erat.

All. Proinde in his nullus labor est tibi, ^e podicem intueri, &

Compscere molliculos cinedos. est profecto nil id.

Quamobrem eos coercuisti absq; inuidia, disertè

Ne ^f rhetores in posterum fiant.

f Rhetor. notat rhetores, talibus enim forum interdictum erat.

Et cum hunc populum tantum uideas nudum, tunica haud breui unquam

g Sed ego. donat populo tunicam,

Manicatula impartitè dignatus es, tum ea autem

Ne hyeme quidem. & sed ego tibi hanc impartior lubens nunc.

Po. Huiusmodi nunquam quidem olim excogitauit ille Themistocles ter maximus.

Licet

EQVITES.

Licet fuerit Piræus ipse pulchrum, & elegans quid,
Videtur inuentum id minus tamen tunica hac fuisse.

Cle. O me miserum, me tu quibus uersas dolis, & urges
Imitando. All. Non, sed quod bibenti usu uenire sueuit,
Quando ^a cacat, sic moribus tuis crepidis quasi utor.

Cle. Non blandiendo me superaueris. populum ^b induam
istud

Ego pol perelegans.

Tuq; interim scelestè lugeas. Po. Papæ. in malam rem

Non ibis: olens corium enecabis me. All. Hoc ob id in-
duit te

Studio, te ut hercle præfocet: tibi nam antea tetendit
Arte insidias. scis ^c Silphij illam uilem item esse factam
Radicem? Po. Et id noui probe.

All. Studio iste maturauit id, quo uenderetur ipsa

Vili, ut coempta uesceremini. hinc in Heliaa

Pedore putidi inuicem se ^d iudices necarent.

Po. Ita est, per æquorem Iouem. & uir sterculeus id
ipsum

E plebe rettulit mihi.

All. Nonne erubistis uos aliquando ubi pederetis isthic?

Et per Iouem fuit quidem ^e Pyrrhandrica ista techna.

Cle. O qualibus turbas scelus ineptijs. All. ^f Dea ipsa

Iussit mihi, ut te uincerem arroganta. Cle. Nihil me

Vinces quidem tu, at ego tibi pollicior uel otioso

Popule, daturum me & catinum præmij est audum.

All. At ego tibi pyxidem elegantiusculam libens do,

Et pharmacum, quo in tibijs nascencia tu perungas

Minutula hulcera, ubi est opus.

Cle. At ego tuos legens canos te florida iuuentis

Iuuenem dabo uirentem.

All. Hem tibi ^h leporis caudam, qua oculis lacrymas
madentes

Tuis queas abstergere.

^a Cacat, qui e conuiuio
surgunt ad deticiendam
aluum, per festinatione,
vel ignorantiam præ e-
brietate alienis calceis
sæpe egrediuntur.

^b Induam, tradit popu-
lo indumentum.

^c Silphium, quidã her-
bam, radicè esse credũg
alij preciosissimam, cui-
us folia, fructus, & cau-
lis, & succus in medica-
re primam gloriam ob-
tinet. Præstantissima in
Cyrenaica. Eras. sic ver-
eit. Scis Caulum illud,
qui dignus ipso silphio
sit effectus. De silphio
lege Aristorel. in Reput.
Cyreneorum, & Hero-
dotum in Melpomene.
Cæterum Athenienses
liquore silphij, radice, &
caule eius utebantur
multum.

^d Iudices. Heliastæ, ma-
gnam Atticę iudicium,
& magistratus celebra-
rimus, sic dicti, quod sub
diuo ius dicerent.

^e Pyrrhandri commen-
tum, siue techna, de in-
uenio callido. Fuit Pyre-
rhander tycophanta in-
signite versutus, & notę
malitiæ.

^f Dea. Minerva Pallas.

^g Catinum, interpres
dicit legumina, aut a-
liud quoddam edulsi ge-
nus intelligi: ut iudicia-
lem mercedem.

^h Leporis, ut teneram,
& molliusculã, ut spon-
giæ vice uti possit, ad le-
mas oculorũ detergen-
das. Certatim student
donis inuicẽ superare,
vnde Cercus dicitur,
qui astute blanditur,

heliastæ

pyrrhandri

ARISTOPHANIS

a Triremibus minatur se
impositurum ei publi-
cum munus. Præfice tri-
remi intolerabilis sum-
ptus erat. Oportebat au-
tem triremem omnia
habere ad belli usum ne-
cessaria. Quoties duces
vnum aliquem habe-
bant hostem, in Repu-
blica, in trierarchiam
conscripti, ut in eam
cranes facultates consu-
merentur. Si quæ infeste-
derant, huic veteres na-
ues dabant, ut domo no-
uas pro putribus vetu-
state reportarent, & ita
ad extramam inopiam
redigerentur.

b Feruet metaphora v-
sus est, ab ære supra mo-
dum in igne candente.
Cum id videmus effe-
uere, Lignis subtrahi-
mus subiectis, & aqua,
ne illa superesset ignis
extinguatur.

c Isthe. indicat fuscina.

d Operam dabo. Duces si
quos pauperes sciunt
sibi infestus, hos primæ
diuitum classi & ordini
adscribent, ut, cum ad
magnum multas non suf-
ficerent, ut inde se expli-
carer, nescirent.

e Loliginis. pisciculi
sunt, quos septis implici-
tos vna natate scribit
Aristoteles.

f Milesias, quod ab illis
manera corruptus acci-
pere solet. Erat Athe-
nienstem inquilini.

g Superu. qui te vocet.

Cle Simulatq; inuixeris, ad caput tergas meū propelle.

All. Verum meum, uerum meum.

Cle Ego ut a triremibus imperes

Faciam, tuis deperditis

Cunctis, ueterem quam ad lucratam

Habes, in eam quæ effuderis

Non uindicabis, fabricans

Ne ullam ratem quidam efficiam, ut

Velum accipias putre, & uetus.

Cho. Vir estuat hic, imhabe, imhabe

Supra modum b feruet proim

Lignis eum iam subtrabe. &

c Isthe. ceminis exhaurias.

Cle. Pœnas dabis pulchras mihi

Pressus tributi pondere.

d Operam dabo inter diuites

Scribaris ut quam ocysime.

All. Equidem ego minitabor nihil,

Tantum ista sed tibi imprecor.

Sartago uti e loliginum

Stet bulliens, tu hic pro tute

f Milesijs sententiam

Dicas, talentum quo tibi

Lucrere, tum si uiceris,

Incurrere in id satur sub hæc

Loliginibus, ut occupes

In concilium descendere.

Deinde priusquam absumperis,

Aliquis & superueniat tibi:

Et cum talentum tollere

Velis, auide

Dum denoras,

Ut præfocere extemplo.

Cho. Pulchre quidem, per Iouem id, & Apollinem.

Et per

Et per Cererem.

Po. Videtur id mihi quoq; ac a ciuis bonus
Esse in alijs rebus, uir ut melior mihi haud
Visus fuerit inter obolares hos quidem, et
Vili coemptos are longo tempore.

Tu autem Paphlagon, o qui me amare iactites,
Lacrymas mihi expressisti, et acerbasti graue.

Redde annulum oculis huc, magistratum amplius
Gesturus haud ullum meum, in Republica.

Cle. Ecce autem, habe illud interim uelim scias,

Ni me gerere permiseris Rempublicam,

Orietur alter b callidior, sceleratior,

Magis et ueterator uicissim.

Po. Parum est quidem, quod annulus hic nunc sit meus,

Sed hoc uidetur esse aliud signum, nisi

Oculi parum uident mei. All. Ecquod signum, age

Tibi erat, uideam. Po. c Thrion bubula pinguedine

Assatum. All. At id non est. Po. Quid autem, si haud
thrium est?

Po. d Larus subhians, e saxo insidens qui publice
Verba ad populum facit.

Po. Pape, miser infœlix. All. Quid hoc queso rei est?

Po. Aufer procul hinc, nam non meum, at f Cleonymi

Habuit is annulum. capesse ex me hunc, mihi

Tu inferuias. Cle. Minime o here obsecro, prius

Quam oracula audias & mea ex me. All. Et nunc mea.

Cle. Quin si quid huic credas, uti supra modum

Sis cæcus, atq; ignauus oportet maxime.

All. Vicissim huic si habeas fidem, tum te quoq;

b Capitetenus herniosum oportet esse. Cle. Mea

Aiunt, oportere imperare te quidem

Huic dittoni omni, et rosis uernantibus

Quidem coronatum probe.

All. Rursum mea audi, qualis memorant. gerens

a Ciuis bonus. ridicu-
lum populi iudicium de
Allantopola.

b Callidior. Cleon al-
teru vituperaturus se
ipsum rem agit. Annu-
lus, quem gestauit, im-
peru fuit insignis.

c Thrion. folium ficus, *Tromy*
& edulit genus apud A-
thenienses, ex adipe suil-
lo, lacte & sem. dalide,
quod in fici folijs coque-
batur. Ridet stuporem
populi.

d Larus hiens, qui aut-
de prædæ inhat. Cleo-
nem ob rapacitatem la-
rum vocat, quod quem-
admodum ea auis in si- *Larus*
pulis versatur, ut pisces
uenetur, ita ille versare-
tur in Republicæ ne-
gotijs.

e Saxo. tribunali, quod
erat in Phyce, de quo se-
pra dictum est.

f Cleonymi. hic a Cos-
mico taxatur ut volupe-
tuarius, & summe rapax.

g Mea. nempe oracula.

h Capitetenus. quod
principes ciuitatis coro-
naretur myrto. *Myrto*

quæ, myrtus. Inter-
pres aliam reddit præ-
terea sensus rationem,
quam pudor verat ad-
scribere. Hunc versum
ita reddit Eras. Sis her-
mosus oportet ipam
vsq; ad gulam. Extat a-
pud Diphilum. Ad gu-
lam vsq; herniosus, pa-
rcemia, in vehementes
herniosum.

A R I S T O P H A N I S

in Smicythen, ut mulier
rosula norat, quicq; do-
minum habeat, ut se-
mine. Smicythes, Thia-
cum Rex. Cyrium pro
Cyro, qui ab Artaxerxe
in Lydiam, ut tempori-
bus, praeses missus, Lae-
daemonis qui in partes
transierant, Athenien-
sum pecuniam confa-
bat. Siue quod Smicythe
ut cinædum perstringat
& Cyrium ut virum.

Sertum, uariamq; e purpura trabeam, aureo
Curru insidens, tu^a Smicythen, & Cyrium
Fugabis. Cle. Atqui abi, atq; ea huc adducito,
Hic ista ut audiat. All. Faciam, Po. Iam seruo tu.
Cle. Ecce autem. All. Et ecce autem. Po. Nil per loquem
uetat.

Cho. O gratissima lux diei
His quid sunt iam, & erunt quidem
Olim affulgebit, atrox modo,
Si Cleon pereat nunc.

Audiui senio graues
Quosdam difficiles tamen
Huic qui iudicio in foro
Contradicere certant.

Quod ni publica res cum haud
Vidisset caput infimum,
Non uasa extiterant duo
Vsq; quam commoda nobis,

Non unum cochleare, nec
Ollis ulla torynaue.
Demiror tamen admodum,
Non rerum esse peritum.

Sic nam aiunt pueri, simul
Cum queis ille adoleuerit
Quondam discipulus malus,
Vnam aptare lyram ipsum

Tantum d^a Doricam, & addere
Nullam uelle aliam, sed hinc
Iratum cytharistam eum
Præcepisse repelli, ut

Qui nullam harmoniam puer
Olim discere quiverit,
Præter, d^a ωποδοῦνσι.
Cle. Hæ autē uide, hand sero omnia. All. Me miserū, caco.

Digma

o Foro. in digmate iudi-
ciorum. nam Digma lo-
cum fuisse in Piræo vo-
lunt, quo multi ciues, &
hospites confluabant,
ad confabulandum.

e Cochleare creta, p-
uerbium in homuncio,
nes ironice.

Toryna, instrumentum
est, quo olla mouetur.

d Doricam, iocatur in
Cleonem, quod nullam
aliam musicam discere
potnerit, quam doricā,
alludens ad notas har-
moniarum species. Do-
ricam, Lydian, Phrygiā
& Bæoticam. Ludit vo-
ce deprauata, d^a ωπισι
pro d^a ωποδοῦνσι.

d^a ωπου enim donum,
& munus signat, &
d^a ωποδοῦνσι, mune-
ribus corrumpi, & len-
tentiam in gratiam ali-
cuius dicere, id quod Py-
thago. fabas edere, ap-
pellabat,

monia
p33

ωποδοῦνσι

fabas edere
p33

Non

EQVITES.

Non effero omnia. Po. Hec quid autem sunt? Cle. Quid
hæc?

Oracula. Po. Omnia? Cle. Obstupescis? arcula
Horum mihi plena est adhuc & per Iouem.

All. Tabulatum item & due case

Mihi refertæ. Po. Age inspiciam. hæc oracula
Dic cuius autem sunt. Cle. Mea hæc sunt Bacidis.

Po. Cuius tua uerò. All.^a Glanidis illius, fuit

Qui adeo Bacidis frater senioris. Po. De quo agunt?
Cle. De quo? de Athenis, de Pylo, de te quoq;, atq; me.

De rebus in totum omnibus. Po. De queis tuas

All. Item de Athenis,^b lente, tum Lacedæmonijs,

^c Scombris recentibus, de ijs, & qui in foro

Farinam iniquè admetiuntur, deq; te,

De me, atq; rebus omnibus. quin mentulam

Ipsam præmordeat iste.

Po. Age nunc, ea ut mihi legatis, illud &

De me quod est, nam gaudeo isthoc nomine,

Quod^d aquila fiam in nubibus uidelicet.

Cle. Audi modo, aduerte huc animum ad me sedulo.

Accipe Erechthide diuina oracula, Phœbus

, Ex adytis tibi que, tripodumq; emugyt antro

, Clarorum: seruare canem tibi dentibus asprum,

, Qui ante serit morsu, & reboauerit aspera de te

, Precepit sacrum, namq; is tibi premia soluet.

Si minus hæc faciat, iam mox periturus abibit,

Namq; odio tristi^e multi, ac liuore tumentes

Occlamant diro graculi illi.

Po. Hæc per Cererem haud noui, sibi quid tandem uelint.

Quod uult sibi Erechtheus, quid graculus, & quid canis?

Cle. Ego ille sum sanè canis, latro quia

Pro te, tibi quidem imperauit Phœbus, ut

Saluum canem me uindicares fortiter.

All. Non hoc projecto dictitat oraculum,

^a Glanidis. Iusse simili-
tudine uocum. Alioquî
Glanis pisciculus est.

^b Lente. ut coquus de
lente loquitur per iocū.
^c Scôbri. pisciculi sunt
ad similes minutis thyn-
nis. Ludit ut coquus,

^d Aquila in nubib. ada-
gium de re magna qui-
dam illa, sed quam non
facile assequaris: vel de
ijs, qui lôge reliquis præ-
cellunt. Populus Athe-
niensis promittit hic si-
bi futurum, ut longe la-
teq; imperet.

^e Multi. alij Rhetores
contra tumultuantur.

diērob

ARISTOPHANIS

a Fores. exclusi est canes
fores atrodie volentes in
gressum sibi patefacere.

b Cauda blandiri; qui
spe commodi cuiptiam
adulantur.

c Culinæ, Frytaneum
dicit.

d Caldaria. illos; patinas,
vestigalia intularu,
& ciuitatum per vim ra-
puit, veluti canes, qui cu-
linam ingressi patinas,
& ollas circumlingunt,
sic Cleon facturus est,
si ad magistratus pro-
nectus fuerit.

e Quæcunq; insu. hoc
est, omnes insulas.

f Insulas. insulares di-
rapiens.

g Culicū. Medorum. u

h Catulos. ut leo pro ca-
rulis suis.

i Muros ligneos, naues
dicit. Hoc oraculo cum
moniti urbē quidā lig-
neo muro cingere vel-
lent, Themistocles Athe-
nienses docuit, oraculū
naues inuere, quibus
tuti hostem nauali pre-
lio superarent.

k Turres fer. arma dicit,
quibus vincerent.

m Antile. quia dixerat
Cleō se verbis custodē, p
leone fuisse, proprio vo-
cabulo idē pollēte ioca-
tur. Antileon, idē, quod
p leone, siue loco leonis
fuerat; eo noīe quispiā
flagitij coopertus, & q
aliena, plus quā sua cura
bat, quē, se inscio, factū
miratur populus.

n Fora. hoc lignū quinq;
habebat foramina, in q-
bus victorū manus, &
pedes vna cum collo in-
cludebantur.

o Cornices. vocat ho-
stes, Accipiunt, seipsum,

Verum hic canis, uelut ^a fores oracula

Rodit tua. at recte mihi est, de ist hoc cane.

Po. Tu dicito sanē. interim autem saxum ego

Capiam prius, ne oraculum hoc, quod de cane est,

Me morsicet quid durius.

All. Accipe Erechthide furem clarissime seuum

Cerberumq; canem, & mangonem turpiter atrum,

Qui ^b cauda alludens cum cœna obseruet opima,

Intento te aliō tua edulia deuorat audax.

More canum ingressus furtim tua tecta ^c culinæ

Te ille latebit, ibi obscura ^d caldaria nocte, &
^e Quæcunq; in magno elingens, iacet ^f insula ponto.

Po. Per æquoreū deū, est multo ^o Glani hoc præstantiū.

Cle. Aduerte iam ^o bone atq; dein tunc iudica.

Est mulier, filium sacros paritura leonem

Cecropidum muros intra, qui conferet audax

Prelia pro populo & culicum cum gente furentum.

Qui fremat, ut circa ^b catulos, ubi seceris altos

E ligno ⁱ muros, ferratæq; ordine ^k turres.

Po. Quæ dicat, ista intelligis? All. Per Apollinem

Minime ego equidem. Cle. iussit dilucide

Seruare me, quoniam leonis sum uice

In publica re isthac tibi.

Po. Ecqui ^m Antileon tu factus es, me nescio;

Vnum interim ex oraculis non rettulit

Sponte hic tibi: quis unus hic murus fiet

Nam ferreus: quod lignum item, in quo Loxias

Apollo te hunc seruare iussit. Po. Quo modo

Respondit hoc deus igitur? All. Vincire te

Hunc quinq; mox ⁿ foraminum ligno imperat.

Po. Hac confici uidentur ipsa oracula

Mihi uelle perspicue.

Cle. Credere quim noli, nam ^o cornicatur ubiq;

Inuida cornicum gens ore: at amore benigno

Prosequere

muri ligni
naues

Pygmalion
Pygmalion

EQVITES.

- Prosequere accipitrem, semper memor, is tibi nuper
 Duxerit ut ^a uinctos Lacedæmontos ^b Coracinos.
 , All. Cecropide male consulte (haud discrimine paruo id
 , ^c Suscepit Paphlagon liquido repletus Iaccho.)
 , Cur opus hoc magnum ducis? cum ^d fœmina possit
 , Pondera ferre, simul uir ea inclinauerit acer.
 , ^e Non cieat pugnas, tacet, ut pugnauerit excors.
 , Cle. Hoc age dic, Pylus ante Pylū est, tibi quā refirebat.
 , ^f Est Pylus ante Pylū. Po. Sibi qd uult ante Pylū istud
 , All. Poculaq; atq; aditus capturum ait, ^g in balaneo.
 Po. Ego interim illotus diem istum transigam.
 All. Is namq; solus nostra pocula sustulit.
 De rebus hoc quin nauticis oraculum est.
 Ad quod te oportet oppidō animaduertere.
 Po. Aduerto animum. quin tu legas, quemadmodum
 Primum meis nautis sient sua ^h prœmia
 Soluenda desudantibus.
 All. Prospice ne fallat te, Aegide, in ⁱ pelle canina
 , Que latrat uulpes, tecta arte, doloq; remordens,
 , Astuta, expertam quam multa pericula rerum
 Reddiderint: quidnam, quoniam, nosti, hoc sit, opinor.
 Po. Nempe Philostratus hic, ^j Cynalopex.
 All. Non id quidem dicit. sed hic ^m naues petit
 Vbiq; ⁿ coactrices mari celerrimas.
 Hus ipse Apollo uetat tibi tradere Loxias.
 Po. Qui autē triremis est ^o Cynalopex? All. Quo modo?
 Quoniam triremis est canis uelox quidem.
 Po. Quo pacto igitur, cani addita est uulpecula?
 All. Quod milites ^p composuerit uulpeculis,
 Quia regionibus botros in his uorant.
 Po. Sit sane ita. at ^q merces ubi est uulpeculis?
 All. Ego hanc, ^r trium ^s quidem dierum, soluero.

H 2

Accipe

batur. n Coact. quæ ad vectigalia & pecuniâ querendâ mittebatur. o Cynal. canina uulpes. p Cōpos. assimularit qua nauē annauigantes hostiliter inuadunt, inde ingressi vires populatur, & botros furripiūt. q Merc. obscure indicat, eā pecuniâ potius in milites expendendâ. r Triū, milites ad bellū ituri solebāt triū dierū comēatū secū exportare.

a uinctos Lacc. rursus iactat Pylum, Sphaerteriam, & 300. captiuos, quos Demosthenes ceperat, cū in Siciliā moueret, Cleō adduxerat. b Coracinus. piscis genus, allusit ad κόρα. pueros.

c Suscep. pollicitus fuerat Cleō Atheniensibus belli negotiū viginti diebus prospere gestū, confectū se daturū. Quamrē mirati omnes clamabant hominem ebrium. d Fœmina, ostendit nullo negotio uicisse Cleonem, cum a Demosthene id bellum prope confectum esset.

e Non cie. Apud Græcos est faceta collusio in uocibus, *μοχέσαιο*

ε χέσαιο, quorum illud pugnet: hoc, cacet significat.

f Est Pylus ante Pylū. parcemq; uice hic uersus apud Messenios celebratus fuit. Dicitū apparet, inquit Eras. ubi quid alteri prefertur ueluti antiquius, & præstantius.

g In baln. pro. res gestas Demosthenis in Pylo.

h Præmia. Cleon eos defraudarat.

i Pelle. ut uersutū, & impudentē Cleonē taxat.

j Cynalopex. Iaconicus canis, ex uulpe & cane natus, sic Philostratus dicebatur.

m Naues. quæ ex insulis mittebatur ad vectigalia exigēda. Et q ad id mittebantur, multam luera

*Cynalopex
Philostratus.*

ARISTOPHANIS

a Cyllene. vrbs Arca-
diæ est, templumq; Mer-
curio, & Apollini dedi-
catum. Vnus est hac vo-
ce, alludens ad Cyllam,
manu, vt coarguat Cleo-
nem altera manu, cū cor-
rumperetur, munera ac-
cipere solere. Hi qui cō-
curunt alios, & mune-
ra capiunt, cauāt manu:
ac cum petunt, sub pal-
lum alterius mittunt.
Cylli. claudi ac mutili,
debiles.
b Læus. sumpta est me-
taph. a pueris petētibus,
& cauantibus manus.
c Diopithes mutilaris
manibus erat, id quod
de manibus ac pedibus
apud Atticos dicitur.
d Aquila in nubibus, de-
re magna quidem, sed
quā nō facile assequaris.
e Ecbata. apud barba-
ros. Nam Susa, & Ecba-
tana Persidis sunt vrbes
in quarū altera magnus
rex Persarum solebat hi-
bernare, in altera aestiua
habere. Non solum Græ-
cis, sed etiam Barbaris
imperabis.
f Vrbe. ex arce. Et no-
ctua, sacra Mineræ fuit,
frequens in Lauro At-
ticæ, vbi auri fodinæ
erant. Huius volatus vi-
ctoriæ symbolum erat.
Vnde hæ parœmia, no-
ctuas Athenas. noctua
laureoticæ, noctua volat.
Impressa quoq; erat nu-
mismati aureo Attico.

Cylli

Accipe ad h. ec, aliud tibi quod mandauerit heros
Latoides fugere oraculum, ne decipiat te
a Cyllenen. Po. Qualem Cyllenen? All. Reddidit huius
Cyllenen (mibi crede) manum: quia satur apertè
Iniecit in ^b Lemam.

Cle. Non rectè memoras. Cyllenen Phœbus Apollo
Ad palmam obscure dixit rectè Diopithis.
Est & adhuc aliud de alata nempe uolucris
Oraculum. nam ^d aquila es, toti & dominaberis orbi.
All. Est mihi itè oraclū. terre, & rubri equoris undis
Atq; sub ^e Ecbatanis ius dices, ore placentas
Lingendo salsas. **Cle.** Super hæc ego somnia uidi.
Nam deus ipsa mihi uisa est persunderè sanis
Diuitijs populum è cyatho.
All. Per Iouē, & ipse equid: nāq; urbe excedere uisa est
Hæc Deus ipsa mihi. cui insedit noctua: post hæc
In caput ^z usq; tuum ambrosiam, et uerò huius, aceto, &
Alia tincta sale in caput instillare superbum.
Po. Eheu, Glanidē nullus fuit sane uspiam sapientior.
Certè tibi hunc committo me ipsum maximè.
Vt erudias tu nos senes, atq; imbuias
Iterum. **Cle.** Nihil precor amplius te, quin mane:
Ego suppedita uero affutim hordei, ac tibi
^b Victum diurnum. **Po.** Haud tollero audire hordeum:
Frequenter abs te, & Theophane, qui elusus siem.
Cle. Imò farinam præbuero potius tibi
Pulchre paratam. **All.** Ego nauticos, & bellulos
Panis quidem pistos eos, item edulia
Lautissimè assata, ac ^l aliud prorsus nihil.
Præterquam edito. **Po.** Expedite nunc id ocyus,

aquila ab. tot. & dominaberis orbi

g Vsq; tu. populi, in caput Cleonis allium salsum. **h** Victum. parœmia, in diem uiue-
re, est præsentibus rebus contentum, & ex parato viuere, neq; de futuris sollicitum esse.
i Theophane. siue, vt ipse dicit Thuphane. Hunc vt assentatorem, & impostorem notat,
quiq; Cleonis familiaritate plurimum utebatur, assentando, & palpando. **l** Aliud,
omnia abunde tibi suppeditabo. **m** Expedi, te ipsa promissa præstate.

Quod

E Q V I T E S.

Quod estis effecturi, ut ego huic tradam Pnycis

Meas habentis scilicet, uter lautius

Vestrum, atq; delicatius me exceperit.

All. Præcurrero iam iam prior. Cle. Minime, imò ego.

Strophe, siue, Versio.

Cho. O principium teneas

Pulchrum popule, hic ubi

Te omnes metuant, uelut

Virum usq; tyrannum.

Formatus es interim

Pulchrè, qui adamas rudis

Palpos, toties dolis

Illusus, & artibus.

Vsq; ad loquentem inbias

At ipsa^a mens tua

Præsens peregrè una est.

^b Systema iuxta circuncisionem.

Po. Mens haud sedet in^c comis

Vestris: quoties nihil

Vos me sapere arbitras

Mini, ego hunc simulo omnem

Sponte atq; uolens stupo

Rem: namq; quotidie

Delector, ubi technis

Irretior. hoc sedet

Furem unum alere improbum in

Nostro grege, principem.

Isthunc, ubi turgeat

Distentus, & occupet

Supr. emum apicem, aspero

Tum^d uerberare fudi.

Antistrophe, siue Inuersio.

Cho Sic feceris optime

Sane, modò si tibi

^a Mens peregrina. de cogitabunda, neq; satis ob id attenda ad ea, quæ coram aguntur, dicuntur.

^b Systemata. apud mathematicos principales sunt partes, constant certo tractu pronüciationis, quæ dicuntur diastemata diastematum, ipsorum partes sunt Phthongi.

^c Comis, in cerebro.

^d Uerberare. ab excelso viro & summo, humilem feci: hoc est pmissi quacunq; via opulescere, sed postea ad inopiam eum rursus redegi.

ARISTOPHANIS

Prudentia inest, uelut
Narras, uebementer
Multa, hac ratione, si hos
Nutris studio, uelut

^a Publicos. subauditur, vel boues vel tauros, aut similis aliqua uictima: publica pharmaca, & remedia, quorum cæde ures expiantur. Vel qui publice alebantur. Alebant enim Athenienses quosdam homines obscuros, & inutiles, quos calamitate aliqua, ut peste, aut fame ciuitate affecta, ut piacula litabāt. Hos appellabāt piacula.

Ipsa in Pnyce^a publicos.
Si obsonia non tibi
Dentur, cum aliquis sat ho-
rum impinguerit, dein
Litans, epulare, hunc.

Systema aliud.

Nunc cernite me, num ijs
Docte insidier, probè
Qui se sapere autumant,
Me & ludere iuxta.
Obseruo etenim usq; eos,
Hæc dissimulans bene
Me furta uidere. dein
Rursum euomere illa mox,

piacula

^b Cadi duo erant in iudicio, alter ligneus, alter æneus, in quos calculi mittebatur, ad absolendum, vel condemnandum reum.

^c Macariam. beatā, per euphemismum, pro, in malam crucē. Apud inferos aiunt locum esse Macariam.

Que surripuere mi,
Compello,^b cadum simul
Scrutorq; forensem.

Cle. Aufer procul hinc te in ^c macariā. All. quin tu magis
Abito futillis. Cle. O popule, en adsum, ut triplō
Benè demerear de te. All. Imò ego decuplō, ac duodecu-
Et millies, diu, diu, diu, diu. (plō.)

Po. Et ego operiens, ter millies decies diu
Abominor, & fastidio ambos, & diu,
Diu, diu quidem. All. Ergo quid factururus es,
Tenes? Po. Nisi tu dicas mihi. All. Iubeto me
Atq; hunc abire è carceribus, bene ut tibi ex
Aequo faciamus. Po. Sic faciendum est. cedit hinc.
All. Hem. Po. Curreret is. Cle. Impedimento haud sino
In carcere stare, aut surripere uel clanculum.
Po. Profectò ego hoc die, aut ero quàm maximè

Per hos

E Q V I T E S.

Per hos amatores beatus, pessimè

Aut per Iouem eludar. geniove indulsero.

Cle. Viden' prior ut tibi offero currum, & quidem haud

Mensam. All. Sed ego multo prior

Cle. En offero tibi hunc nauticum panem, ex eo

Genere e^a Pylo pistum, ex sale, atq; ex hordeo.

All. Ego b canicas scite paratas ipsius

c Dei manibus eburneis. Po. Quam o alma sunt

Magni digiti tibi ergo. Cle. Ego autem item fabam,

Pisnam, & eam bonam, & coloris optimi,

Hanc Pallas ipsa comminuit, modo que Pylum

Virtute debellauerit.

All. Palam o Popule alma deus lubens ista inspicit.

Et nunc tuam ollam protegit fortissimè

Vel iusculi plenam. Po. incolier ne etiam putas

Hanc posse nempe urbem, nisi nostram strennuè

Defenderet ollam nempe? Cle. Quin donat tibi

Piscarium hoc frustum Deus d Phobestrata.

All. Carnesq; coctas iusculo e Obrimopatra.

Ventrisq; & intestini, abomasq; intimi

Incisionem non malam.

Po. Facis probe, pepli memor. Cle. Iam hac f Gorgolopha

Hunc iussit & elaterem tibi, ut consumeres.

Quo rectius naues agamus Atticas.

All. Capesse & ista nunc quidem. Po. Quorsum usui

Erunt mihi intestinas? All. Deus ipsa ea tibi

Isthaec triremes in tuas studio dedit

Ligna interiora nauium: rem nauticam

Palam inspicit ac tuetur illa. nunc tene,

Atq; ebibe dilutas (age) has tres, & duas.

Po. O Iuppiter. ut est dulce, quiq; has h tres seras.

Pulchrè. All. Quia i tritogenes id i in tria miscuit.

Cle. Nunc accipe à me pinguisculam istius

Partem placentis. All. A me integrā hanc placentulam.

Cle. At

a Pylo. Iterum spiras
Pylum.

b Canicas. canos panes,
e quibus ius sorbetur,
hic canibus obici soli-
tus fuit.

c Dei. Mineruæ, deus
& masculino, & femi-
nino genere in vtracq; li-
gna viturpatur.

d Phobest. ludit dein-
ceps epithetis Palladis.
Phobestrata, exercitum
terrens.

e Obrimopatra. fortem
patrem, vt Iouē habens,
Palladis epitheton.

f Gorgol. quæ galeam,
& spiras capillorū Me-
dusæ habeat, epitheton
Palladis.

g Elaterē. pemmata se-
cundas mensas, fortassis
elaterium intelligit, me-
dicamentum factum ex
cucumere ad purgandū
ventrem. Romani an-
guinum vocant, & cucu-
merem syluestrem. Lu-
sit æquiuoco elater, &
aurigam, & placentam,
missumq; signat, & deli-
cias: idq; propter peritiā
nauticæ rei Athenien-
sium ita vsurpauit.

h Tres seras. partes tres
aquæ cum duabus vini
optima est dilectio.

i Tritogenes. Pallas sic
dicta, a palude Tritone,
vbi nata creditur.

l In tria mis. oportune
vius est hoc epitheto, vt
ad tria, & duo alludat,
vult enim iudicare Mia-
neruam id vini ita mis-
cuisse. Vnde confinxit
de proprio nomine ver-
bum εὐερετικὸν.

*Triplicem
pallas*

ARISTOPHANIS

Cle. At non erit tibi, leporinam ullam unde des,
Verum mihi. All. me miserum, unde leporina mihi erit?
Heus mea ammula, inueni iam aliquid astutiae.

■ Ista monstrat leporinas, irridet, quod non habeat.

Cle. Viden^a ista miser? All. Non curo quidem haec magnopere.

Ad me sed illi enim adproperant. Cle. Quinam obsecro?

All. Loculum adferentes turgidum argento optimo

Legationes. Cle. Vbmam ubimam? All. Quid interest

Tua? hospites adire fortes non sinis?

Non cernis has tibi quas Leporinas adfero

Popelle? Cle. Summa surripuisti iniuria

Mihi haec, me miserum, meas.

■ Illos captiuos praeripuisti Demostheni Imperatori.

All. Et tu per equorem deum, ^b illos e Pylo.

Po. Dic obsecro, qua tu arte suffurari er

Excogitasti? All. Consilium est quidem deo, at

Furtum meum. Cle. Periclitatus sum male.

Verum ipse ego assaui tamen.

Po. Apage. profecto non. sed huic, qui apposuerit,

Debetur uni gratia. Cle. Me miserum, male

Euincor impudentia. All. Cur non modo

Popelle iudicas, uter nostrum fiet

Praestantior erga te, atq; uentrem. Po. Da ergo, qua

Tandem ipse coniectura utiq; dinoscere

Vos spectatoribus uidear doctissime.

All. Equidem tibi dicam silentio arculam

Meam accipe, atq; explora in ea intus omnia.

Dein Paphlagonis huius: facile uidelicet

Diudicabis, & probe.

Po. Age inspiciam. proin quid est? All. Vacuam uiden^a

Aue mi? omnia in medium tibi enim modo protuli.

Po. Haec cista, quidem palam popelli res sapit.

All. Concede nunc huc ad Paphlagonis arculam.

En nunc uides? Po. Miserum me, ut est haec omnium

Diues bonorum, & plena, placent ut plurimae

21 **EQVITES.**

Sunt seposite, mihi tantulum abscissum dedit
Solum. All. Atq; is antea patrauit talia.

Namq; ex ijs, quae surripuit, parum admodum

Largitus est tibi: apposuit longè sibi

Vel maximam partem. Po. Scelest, qui his tuis

Furtis dedisti uerba mihi improbissime.

Sertis ego te uernantibus cinxi, simul

Que impartij. Cle. Atq; ego commodo Reipublicae

Furabar. Po. Ergo pone coronam hic ocyus,

Vt huic eam tradam, atq; ponam. All. Hic a ocyus

Depone mastigia. Cle. Minime. nam oraculum

Mihi Pythicum est, quod fatur à quo uincier

Vno me oporteat. All. Meum fatur quidem

Nomen uehementer perspicue. Cle. Reprehendere

Hic te uolo. coniectura, an his oraculis

Assenties Dei. prius periculum

De te faciam tantum. puer dic admodum

Quemnam frequentabas magistrum. All. In b fossa:ca,

In qua sues iugulantur, edoctus fuit

Pugnis. Cle. Modo quonam loqueris? uaticinium

Meum ut rapit mentem. est, sed dic in schola

Quam artem didicisti? All. Quam, rogas? furarier,

Contra aspiceret, & periuria multa dicere.

Cle. O Phoebe Apollo, Lyeie, quid facies mihi?

Sed quam tenebas artem, ubi grandem in uirum

Euaseras? All. Diuendere extra sucueram, &

Farcimina. Cle. Et quid? All. Tum autem inibar. Cle. Me

miserum

Iam nil ego sum amplius. d tenuis haec, qua nitimur,

Spes est. ad haec respondeas tantum mihi,

Lucanicasne has in foro, au portis tuas

Re distrahebas uera. All. In ipsis scilicet

Portis, ubi uenalis est & miria.

Cle. Heu me miserrima. actum est de Dei iam oraculo.

a Ocyus. eum honorem
ei detulerant publice, ut
coronam gestaret. Imita-
tatur helotas, cum Nep-
eunum coronant.

b Foss. culinam signat:
ut coquus enim, & in-
testinorum venditor sin-
gitur.

c Phoebe. Ex Telepho
Euripidis sumptus is
versus est.

d Tenuis spes. infirma,
& incerta.

ARISTOPHANIS

a Intro. ex Bellerophō
te Euripidis.
b Alius prehen. Ex Al
cestide Euripidis.
c Heliandus Iuppiter co
lebarur in Aegina.

a Pharus. adiutor ap
paret autem hic fuisse
scriba rarus, & populo
charus.

e Educatus. id enim
εὐπατριος signat.

R

f Lysit. & Thumantis
pauperes perstringun
tur. Lysistratus assenta
tor. Thumantis vero pau
per fuit, & vates.

Intro miserum hunc auferre iam. o corona, abi, ac
Vale. relinquo te haud uolens, te quisi iam

b Alius prehenfam possidebit, amplius

Non fur quidem, foelix tamen ipse forsitan.

All. Helanie summe Iuppiter, uictoria

Isthaec tua est certissima.

Cho. Salueto Callinice. iam fac sis memor

Quod factus es per me uir. atq; ex te peto

Quiddam tenue, ut fiam amanuensis tibi Pharus,

In iudicio, ac forensibus negotijs.

Po. Nomen mihi, quod sit, tibi nunc dicitur

All. Agoracrito. in foro enim educatus sum, in foro

Et iudicatus extiti.

Po. Pröinde committo me ipsum Agoracrito.

Atq; hunc simul conrado Paphlagonem tibi.

All. Ego interim obsequijs tibi pulcherrimis

In eruiam o Popule, ut fatearis ipsemet.

Me neminem mortaliu uidisse te.

Vnquam meliorem, & qui fiet Republico

Curis magis intentus tuae.

Ode, & Strophe.

Quid pulchrius incipientibus, aut fastigia summa

Absoluentibus, atq; agitadores

Quadrupedantum celerum celebrares

In Lysistratum nihil,

Sed nec in Thumantim rursum

Pauperem, atq; egenum. adeo eum

Grauem dolorem fundere,

Volente animo acerbissime.

Nanq; hic, unice o chare Apollo

Fame conficitur, lacrymisq;

Liquidis tangit Phæretas

Tuas adeo in Pythone, ob id,

Quod inopia dira prematur.

Inuidia

Inuidie obnoxium haud est, in malos opprobria
 Atq; conuitia iacere. uerum bonis honos est, si bene
 Quis loquatur, atq; censeat. si enim ille uir prom,
 Quem maks audire par multa foret, iam innotesceret.
 Non amici uiri mentionem facere possem. at hic
 Vix Arignotum ferè eēt, quin nouerit, qui^a candidum
 Nouerit, uel^b Orithium carmen, et sonorum maxime,
 Quid sit. huius frater est quidem, sed moribus nihil
 Ei affinis. is est^c Aripbrades enim, haud quaquam bonus,
 Verum id omnino^d studet. neq; enim solum est pestilens,
 (Non enim pr^efecto poteram aduertere) tum totus is
 Sceleratus, sed aliquid excogitauit ipse insuper,
 Nam suam linguam ipsius turpibus uoluitatibus
 Fodit in fornicibus, exputum ore lingens foetido
^e Rorem, et inquirans simul barbam, focosq; deniq;
 Calentes agitans. iam^g Polymnestia condit, et
 Rem habet cum Oenicho. quicumq; ergo unū huiusmodi
 Non abominatur, ex eodem ergo is quidem^h poculo
 Haud bibit mecum unquam. *Stroph*
 Cho. Curis ego nocte agitor frequenter, apud me adeo u
 Et reputo, quo pacto aliquando *(num hoc*
 Non bene prandeat ipseⁱ Cleonymus.
 Etenim aiunt, quoties comedit
 Virorum habentium res
 Ipsum haud ab^l arca unquam faceffere.
 Atq; hosce precarier una haud
 Unquam ratione.
 Veni amabo per genua,
 Exito here, et cognoscito mensam istam.
 Mecum pariter.
 Ferunt inter se triremes collocutum ponticas
 Couisse, tum inter eas dicere orsam unam, que erat
 Grandior natu. nonne sentitis indies mala
 O faciles, illa, uirgines, que in urbe duriter

^a Candid. allusum ad
 parcemiā, albus, an ater
 sit nescio, uel, nouit qd
 album, quid nigrum.
 Quo loco Erasmus hos
 uersus ad hunc reddis
 modum. Nunc Arigno
 tum Lyriste, nullus est,
 qui nesciat, qui uel albū
 nouerit, recto uue noue
 rit modos.

^b Orcebius car. aluon
 rectum, sonorum, quod
 Arion canebat, cum a
 Delphine exciperetur,
 cantus classicus.

^c Aripbrades. duo erant
 filii, Arignotus, & Ari
 phrades, quorum Ari
 gnotus citharædus erat
 notus omnibus. Aripbra
 des uero homo nefarius
 & obsecans.

^d Studet. ut sit pesti
 mus.

^e Rorem exputum uo
 cat semen pudendorum.

^f Focos. τὰ χείλα
 τῶν γυναικῶν ἔστι
 ποικίλ.

^g Polym. carmina Po
 lymnesti Colophonit,
 citharædus hic fuit Oe
 nichus & Polymestus,
 ambo sedis uoluptati
 bus dediti erant.

^h Poculo, quia fredunt
 est, quod ipsi ea lingant.

ⁱ Cleonymum. hunc ut
 sumptuosum & predi
 gum taxat, & timidum.

^l Arca de panario lo
 quitur.

^m Veni. ut qui meruāt
 propius accedere, & eā
 tepellant.

*Aziog
 infus riasim*

ARISTOPHANIS

Geruntur: serunt aliquem esse, qui centum postulet
Nostrum, ut hic Carthagine mittantur, improbum uirū,

a Hyperbolus. hic homo omnibus modis improbilissimus fuit, a quo prouerbum natū, *Uera hyperbolum.*

b Quæ uim, quæ nuper fabricata fuerat, quam paulo ante dixerat uirginem.

c Nauphante. nomē uirginis e triremibus.

d Theseū. huc qui serui confugerant, auellere inde non licebat.

e Eumeni. in templum Erinayum, quo etiā serui confugere solebant. Eumenides, seu uentandæ deæ dicebantur furæ, boni ominis causa. His sacrificabatur in curia Areopagitarum, quas eius curiæ præsidēs esse uolebant. Sic de sicarijs iudicabatur.

f Lucer. ridet eum rursum, ut lucernarum uenditorem.

Atq; ciuē, uappam, acidumq;, nempe illū^a Hyperbolū.

Hiscē tum triremibus ita esse uisum istud graue, et
Haud serendū. ibi tū unā dixisse, b quæ uim atq; impetum

Hostium propius nondum repulerat. mihi a depol

Nunquam is imperabit. at si opus sit, hic malo diu

Sub teredonibus marcescens malē consensescere.

Sed ne? Nauphante quidem Naufone sat a, duxerit,

Non diu boni, siquidem ego lignis ex pineis

Rite compacta sum. si hæc Atheniensibus meis

Ipsa sic probantur, hic sedere nauigantibus

Velle^a Theseum mihi uideor. aut certe ad deas

e Eumenidas. non enim is, qui imperat nobis, risul

Ciuitatem habebit, aut contemptui quin nauiget

Ipsē separatim aduq; (si uolet, coruos procul,

Attrahens secum scaphas eas, lucernas in quibus

Sueuerit diuendere.

All. quū est acclamare omnibus letis, os claudere iuxta,

Sed et à testibus in totum parcere, tam fora claudere,

queis est

Gauisa urbe hæc. quare theatrum est par, hisce

nouis in

Rebus fecelicibus hymnum nunc Phœbo latum resonare.

Cle. O quem sacra in sula adesse auxilium gaudent, clas

ram et Athenis

Lumen, quā famā tu adueniens ad portas, queso salubrē

Quando tandem nidore uias sacrorum implemus odoros

g Recoct. ut coquus ita respōdet metaphoricē.

All. Populū hūcce et recoctū nobis ex prauo fici meliorē.

Cho. Vbi nunc ille est praeclarus, qui noua consilia inue

niebat?

All. Habibat redimitis in uiolis, antiquis fufus Athenis.

Cho. Qui spectare licebit, quo habitu sit, qualisq; hic de

deo iam

Factus sit? All. Qualis iam olim tum, quando cum **Mil**
trade, atq;

Coniuebat Aristidi. cernetis iam uestibulorum,
Que referantur, strepitus quis erit. quia iam uos tano
dem ululate

Constanter Athenis, conspicuis, antiquis, et celebratis,
Celeber, iuxta et clarus populus quas incolit usq;

Cho. O formose, uolis redimita, foelices ter Athenae
Ostendite nobis Helladis illum, huius terraeq; monarcha.

All. Hic is est, quem cernis ferre cicadam, qui splendore
uetusto

Niteat, non a conchas littoreas male olens, myrrham sed
inunctus

Libamina dulcia totus.

Cho. O saluus sis Graecorum Rex, tibi gratamur quoq;
nos: haec

Que sunt digna, geris, nostra Republica, et illo in Ma
rathone

Claro illustriq; triumpho.

Po. Optate ut, tum ciuium charissime

Huc huc ades, o Agoracrite: ut me decoquens

Quam plurimis es demeritus bonis. All. Egon?

Verum o miser, haud scis, quis fueris modo antea. et

Qualis, quid agebas, me deum iam duxeris.

Po. Quid factitabam tum antea, aut qualis fui?

Mihi eloquere. All. Primum omnium, si quando quis

In concione diceret. popelle mi

Te diligo, te amoq; solus perditte

Curam tui gero, b prospicioq; in curia.

Huiusmodi quoties aliquis proceris

Vsus foret, plausu excipiebas illico,

Et cornibus erectis eras iactantior.

Po. Egon? All. Simulatq; uerba ad hunc modum

Tibi dedisset maxime, pro his illico

a Cōchas, quibus in su
dicis, ante calculos, ut
bantur.

b Prospi. προσπι
τις, in curia diceba
tur Athenis, quando an
te comitia populi ea res
in curia consultanda pro
ponebatur, de qua popu
lus, rogandus erat.

ARTISTOPHANIS

Abbat. Po. Ecquid als: mibim' huiusmodi

Illi faciebant: haud equidem id sensi semel.

All. Et per Iouem tu extenderas aures tuas

Umbellam uti rursumq; eas contraxeras.

Po. Adeo flieram insipiens, rudis, & senex

All. Et per Iouem, si uel duo tantum rhetores

Utrinq; dixissent micissim, alter rates

Suasisset aptandas, & alter fortiter

Expendere ^b Mercedem, eam qui predicat

Mercedem, tibi illum, qui triremes suaserat,

Superat, sed heus tu, cur ita ^c contrahis te: num manes

Apud te? **Po.** adeo pudet haecenus me turpiter

Peccasse. **All.** Ne cura, nihil horum est, quod tibi

Sit imputandum, uerum in his, qui te suis

Deceperint technis, apud te expendito.

Si scurra mercenarius quis diceret

Patroni, haud est iudicibus uebis domi

Farina, nisi damnaueritis caussam hanc, huic

Quidnam facies patrono age, uerum dic mihi?

Po. Is hunc raperem subleuam, & in ^d barathrum dea

mergerem;

A gutture suspendens scelestum Hyperbolum.

All. isthuc quidem recte, & sapienter predicas

Nunc, age uideam, qui cetera gubernaueris

El. quere. Po. Perimum, quotquot ratns longas agunt,

His premium tuum dabo regentibus.

All. At tu bene fecisti ^e gracilibus natibus.

Quam plurimis, tritisq; **Po.** Subhuc, in ^f catalogo

Cinis numeratus, nullus hic censabitur

Studio alterius, sed uti prius fuerat, ita in

Numeros re ^g cretur classarios. **All.** age,

Isud momordit uinculum Cleonymi.

Po. In iudicio imberbis neq; quis uersabitur.

All. Promde ubi tum uersabitur, quaso, ^h Strato,

Et Cliftheo

^a Umbella, σκιῶν

tegmen capitis mulieri
bus Atheniensibus erat,
aduersus solem, ne vul-
tus amburerentur. Pro
temporis ratione con-
trahebatur, & extenden-
batur id

^b Merced. in iudicijs, &
concionibus.

^c Contrahis. ut qui eni
belicat, ita accipiendum
est, cum audit populus
haec, pra pudore demit-
tit caput, & oculos in
terrani, quod turpiter &
stulte fecisse se agnos-
cat.

^d Barathru. locus pro-
fundus, & cernosus erat

Athenis, in quem Dary
legatos comecerant.

^e Gracil. Interpres di-
cit Athenienses poste-
rioribus graciles fuisse.

^f Theso, siue quod pro-
prie loquatur de remig-
nantibus, quibus quod
semper sedent, nates
sunt graciliores.

^g Catalogo. in quo no-
mina eorum, qui milita-
re uersabantur.

^h Strato ut effeminati
& molles in uocantur.

1702

Dary legatus

Et Clithenes hos nunc loquor iuuenulos
Popelle pigmentarios.

Qui confidentes garrunt huiusmodi.

Sane hic sapiens Pheax quidem scilicet

Non occidit nam orationem perpetua

Et expedite continuat & terminat,

Sententias fingit disertus lucidus,

Et audientium auriculis uehemens ferit,

Præoccupans animos sine tumultu optime.

Cho. Proin libidinosus & tu scilicet

Loquacitatis gratia es.

Po. Quin per Touem omnes hosce iudicij ego

Cogam ipse defunctos canibus uenari.

All. O hæc tibi fellam hæc habeo nunc simul

Qui istam tibi feræ theoroben puerulum,

Et si uidebitur tibi hunc fellam efficer

Po. Ut sum beatus, quod locum iam in præstinum

Resiliuor All. At tum dixeris deum id tu, ubi

Fœdera dederō tibi. Triacontudidas.

Huc huc ades te fœdera uelocissimi.

Po. Supreme Iuppiter, ut uenuste, per deos

Licet ne cuius sortis habere remissæ hic

Qui accepit has: All. Non Paphlagon enim intus has

Ne tu acciperes, abscondit sat ego nunc tibi

Rus ac uendat dono eas tecum illico.

Po. Nunc quid mali dabis Paphlagoni, quod mihi

Isthec patruerit: All. Nihil magni, nisi ut

Artem teneat meam. unius in portis sedens

Diuendat inter triacontida misceat

Rebus asuinis strenuè.

Et inebrians conuitia scortorum audiat

E balneis simul ut lauxrum ipsum bibat.

Po. Excogitasti isthuc probe, quo dignus est,

Ut balneatorum, & meretricum maxime

Clamoribus

Pheax hic rhetor in dicendo uehemens adeo fuit, ut in manifesto furto deprehensus fuerit obolucus.

Proin hunc uersum omnes ut ἀδύου ποεεαν.

Triacontudidas, scorta, signat & triginta annorum homines.

ARISTOPH. EQUITES.

pag. 177

^a Pryta. locum, in quo iudices, & magistratus versabantur, consultabantq; de Repub.
^b Venetic. Paphlagon Cleon.
^c Illum Cleonem, vt hospites presentes videant, a quo contumeliam acceperint.

Clamoribus celebretur. ^{et} te autem pro ijs
Voco in ^a Prytaneum, ^{et} sedem in illam colloco,
In qua ^b ueneficus iste sedit hactenus.
Meq; hac sequere, coloris istam floridi
Vestem capiens, ^{et} illum aliquis ad opificium
Huc efferat, ut ipsi hospites, quos leserit,
Ipsam uideant hominis scelus teterrimum.

FINIS EQVITVM.

¶ Permissum atq; concessum est Hermanno Borculo Typograph. iurat. Regie Maieſt. priuilegio, Comcediam hanc Aristophanis Equites, suis Typis excudere, atq; nemo ausit aut curet eandem alibi excudere, aut excusam distrahere, ad certos annos: uti patebit in literis sibi concessis, &c.

Datum Bruxelle.

Subsig. Phil. de Lens.

Errata in equitibus sunt hec.

A 2. pag. 1. lege Grants pro Grants. Ibid. le. talis ceu. A 3. pag. 1. leg. liberetur. Ibid. lege Hercules. Ibid. lege sodalitia pro solatio. B. pag. 2. leg. Omnes certe in suo quisq;. B. 2. lege iussu. B. 3. pag. 2. Ni. pro Mi. ibidem pellis pro pellis. facie. 4. lege nomina. facie. 5. lege conuiriatur in marg. C. facie 4. lege Phratoras in marg. D. facie 2. le. Centis in marg. ibid. corio pro cerio. facie 3. in marg. Allantopolâ pro Atlantâ. facie 4. lege probabaris. ibid. lege iusculum. E. facie 1. seiebâ pro scribam. ibid. le. socius. facie 2. lege morder. facie 3. in marg. oratione pro orationis. facie 4. lege strenuus. ibid. in marg. dictionis pro electionis. facie 5. vates pro vatis. facie 8. lege nos pro vos. F. facie 1. lege hominis pro ominis. ibid. lege homines. facie 2. lege foedere. ibid. lege venata pro renata in marg. facie 4. lege impetu. facie 6. lege effictim. G. facie 1. lege belli in marg. facie 2. lege hunc pro hinc. facie 6. lege quidē. ibid. explicariunt in marg. facie 7. magis & veterator me vicissim. H. pag. 2. le. ollas pro illos in marg. facie 3. lege quia pro qua in marg. facie. 6. lege euphemisum in marg. facie 7. lege lingua pro ligna in marg.

